

jelentéseket tesznek közzé a választások eredményéről. Az ellenzéki újságírók ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedtek, hogy joguk van magánjellegű forrásból származó adatokat felhasználni és ha hamis számok is becsusztak a tudósításokba, annak oka a telefon- és táviróvonalak igénybevételének a választások idejére történt letiltása.

Az ellenzéknek nincsenek hiteles adatai az eredményekről

Maguk az ellenzéki pártok sincsenek tisztában a tényleges eredményekkel. Spaho például kijelentette, hogy csak a belügyminisztérium jelentéséből tudja, hány mandátumot kapott pártja.

Pasic nem fogadja el a horvát miniszterek lemondását

A választások lezajlása után a politikai körök nagy érdeklődéssel várják a helyzet további kialakulását. Az egyik legfontosabb kérdés, hogy a kormány megmarad-e a helyén és ha igen, milyen összetételben alakul újra, mikor mandátuma lejár. Az utóbbi különösen azért érdekli a politikai közvéleményt, mert a kormányzópártok erőviszonyai megváltoztak és a kormány horvát tagjait, Drinkovicot és Surmint nem választották meg.

A két horvát miniszter különben lemondott. Drinkovic után kedden benyújtotta lemondását Surmin kereskedelmi miniszter is. Pasic miniszterelnök azonban egyik lemondását sem fogadta el. A kormány ugyanis elhatározta, hogy március 7-ig nem mond le és nem változtat a kabinétszerkezeten.

A minisztertanács keddi délutáni ülésén Maksimovic Bizó belügyminiszter referált a választások eredményéről és utána megállapították, hogy az eddigi jelentések szerint a kormánykoalíció 162 mandátummal abszolút többséget kapott.

Az ellenzéki pártvezérek csütörtökön ülnek össze

Az ellenzéki pártok vezetői meg nem jöttek össze, hogy a politika helyzetéről tanácskozzanak. Az ellenzéki vezérek előreláthatólag csütörtökön ülnek össze. Davidovic Ljuba már össze is hívta a blokk vezetőit akik közül azonban Spaho azt javasolta, hogy a konferenciát halasszák el addig, míg a választások végső eredményei nem állapítják meg.

A demokrata párt szerdán ülést tart, amelyen elsőnek vitatja meg az új helyzetet.

Mérsékelt politikát akar folytatni az ellenzék

A választási szabálytalanságok miatt az ellenzék erőteljes akcióra készül. Az ellenzéki pártok felhívást intéznek vidéki szervezeteikhez és párthíveikhez, hogy a választási visszaélésekre vonatkozó adatokat sürgősen közöljék a pártvezetőségekkel, hogy az eljárást megindíthassák. Feljelentésre készülnek több köztisztviselő és magánszemély ellen is, akik az ellenzék szerint megsértették a választási törvényt.

Hogy az ellenzék a parlamentben milyen taktikát fog követni, még teljesen bizonytalan. A többség mérsékelt álláspontra akar helyezkedni, azonban nem csekély

azoknak a száma, akik a legelősebb harc előkészítését javasolják. Jellemző az ellenzék hangulatára a Pravda keddi számának az a felhívása, melyben felkérte az ellenzéki képviselőket, hogy „az erőszak nyomása alatt létrejött parlamentet ne ismerjék el és ne adják meg a nemzetgyűlésben való megjelenésükkel a parlament legalitásának látszatát.

A Pravda-nak ezt a számát a beogradi rendőrség elkobozta.

Milojevic és Groll a királynál

Feltűnést keltett politikai körökben, hogy Milojevic volt bécsi követ, aki a demokrata párt jelöltje volt, de nem választották meg, kedden hosszabb kihallgatáson jelent meg a királynál. Kihallgatáson fogadta a király Groll Milán volt államtitkárt, a Szuboticán most megválasztott demokrata képviselőt is.

Groll polémiája Pribicevicessel

A Recs keddi számába Pribicevic Szvetozár közoktatásügyi miniszter írt vezércikket a választások eredményéről. A cikk nagyjában megegyezik Pribicevicnek a többi lapok számára adott nyilatkozatával. Ebben a közoktatásügyi miniszter többek közt a következőket írja: »Míg Krizman több mint kilenc ezer horvát szavazattal egy mandátumot kapott, addig Groll hater magyar szavazattal Szuboticán két mandátumhoz jutott, vagyis ez valóságos plurális rendszer, amely szerint három horvát szavazat ér annyit, mint egy magyar.«

Erre a cikkre Groll Milán a lapok számára adott nyilatkozatában válaszol. — Pribicevic Szvetozár. — mondja Groll — nyilatkozatában megkísérelte, hogy lebecsülje a demokrata-párt sikerét és a demokrata választókat defetistáknak bélyegzi. Azt mondja, hogy a demokrata-pártira azok szavaztak, akik gyűlölik államunkat. Ezzel szemben az a tény, hogy a demokrata-párt ezut-

Véres választási incidensek Horvátországban

Zagrebról jelentik: Horvátország különböző részeiből a választások elmúltával érkeznek be jelentések véres incidensekről. Így Krapina községben a csendőrség meg akarta akadályozni a horvát földműveseket a szavazóhelyre való felvonulásban, mire összeütközés keletkezett, melyben számos paraszt megsebesült és állítólag négy csendőr meghalt. A modrus-fiumei kerületben, Bosziliévón a szavazás megállítását a választási elnök táviratban tiltakozott a bíróságnál és beszüntette a további szavazást. Vitovácon az

Fogvatartják a képviselővé választott Radics-párti vezetőket?

A horvát köztársasági parasztpárt vezetőinek képviselővé választása folytán felmerült a kérdés, hogy mi történik a jelenleg fogságban lévő Radics-párti képviselőkkel. Beavatott helyen úgy tudják, hogy Radics Istvánt nem helyezik szabadlábra, mert büntügyi vizsgálat folyik ellene, csupán értesíteni fogják letartóztatásáról a nemzetgyűlés mentelmi bizottságát. (Hasonlóképpen szándékoznak eljárni Ferad Draga bég, a dzsemjet letartóztatott elnökének ügyében is, aki a választáson szintén mandátumot kapott.) Az internált Radics-párti képviselőkre vonatkozóan hír szerint a nemzetgyűlés jóváhagyását kéri, mert ennek azonban az az akadály, hogy a bíróság amely engedély nélkületes a kiadatási kérelem benyújtására, már korábban az internáltak

tal Szerbiában erősödött, míg a kormányblokk új mandátumait főleg a nem szerb szavazatokból merítette a többi országrészekben. Rólam azt mondja Pribicevic, hogy magyar szavazatokkal választották meg. Ha így számolja át a hétezer szerb, bunyevác és magyar szavazatot, a mely a demokrata-párt listájára esett, akkor Pribicevic nagyon ügyetlennek teteti magát azzal a tizenhatezer szavazattal szemben, a mit az ugynevezett nacionalista blokk kapott ugyanebben a kerületben, főleg magyaroktól. Maga Pribicevic is tudhatja, hogy a tizenhatezer között legfeljebb ötezer a szerb szavazat.

Pleszkovic Lukács belép a demokrata-pártba

Beogradi demokrata körök közlése szerint Pleszkovic Lukács, akit tudvalevően Szuboticán a demokrata-párt listáján magyar ellenzéki programmal választottak meg, be fog lépni a demokrata-pártba.

A szuboticaai választási főbizottság munkája

A beogradi Politika közlése szerint Putnik Száva dr., a szuboticaai választási főbizottság elnöke Szuboticán a szavazás alkalmával megállapította, hogy a választást nem a törvény szerint folytatják s a szuboticaai rendőrség a szavazóktól igazolványokat követelt. S ennek következtében Putnik elnök a választási főbizottság előtt indítványozta, hogy a választást semmisítsék meg és új választást tartsanak meg.

A Bácsmegyei Napló munkatársa a fenti közleményre vonatkozólag a legilletékesebb helyről azt az információt kapta, hogy Putnik Száva dr. főbizottsági elnök nem nyilatkozott a szuboticaai választás törvényességéről és sem a főbizottságban nem tett indítványt a szuboticaai választás megsemmisítésére.

A bizottság eddig a szentaji, topoljai és a kanizsai választó körzetek szavazási jegyzőkönyveit vizsgálta át és negyvennégy körzet jegyzőkönyvét vizsgálta felül. Csak szerdán kerül sorra a szuboticaai választási körzetek jegyzőkönyveinek felülvizsgálata.

ellenzéki urnaőröket letartóztatták és kulcsaikat Szvoboda választási elnök, aki Krizman független demokrata listáján jelölt volt, magához vette. Az ellenzéki pártok ezért azt állítják, hogy urnaökökből átöntötték a golyócskákat a Krizman-féle urnába. Az »Obzor« értesítése szerint Veliko-Trgoviste községben egy földművest megölték, mert nem volt hajlandó elhagyni urnaőri helyét. Ugyanitt parasztok és csendőrök közt összeütközés támadt és két csendőr hír szerint súlyosan megsebesült.

szabadlábrahelyezése mellett döntött.

Az ellenzéki jogászok, köztük dr. Trumbic, arra az álláspontra helyezkednek, hogy az újlag megválasztott horvát parasztpárti vezetőket a mentelmi jog alapján azonnal szabadlábra kell helyezni, míg a kormány hívei köréből a törvénynek olyan tolmácsolása is elhangzott, hogy az immunitás csak a mandátumok igazolása után illeti meg a képviselőket.

Beogradban kedden este az a hír terjedt el, hogy a zagrebi rendőrség szabadlábra helyezte Macsekot és társait.

Zagrebról a híreket nem erősítették meg. A rendőrség nem bocsájtotta szabadon Macsekot és egyáltalán nem is fogja szabadlábra helyezni őket. Az a hír, hogy a nar-

lament összeállása után a zagrebi rendőrhatalóság kérni fogja Macsekék kiadatását.

Az ellenzék nemcsak az immunitás elve alapján, hanem azon a címen is követeli Macsekék szabadlábrahelyezését, hogy a bíróság az internálást megsemmisítette.

Megindul a szuboticaai közigazgatás

Napirendre kerülnek a városfejlesztési tervek

A választások előkészítése már hetekkel ezelőtt lefoglalta a szuboticaai közigazgatási hatóságoknak minden idejét és munkabírását. Szubotica város tanácsa csupán a leg-sürgősebb adminisztratív ügyeket intézte el, míg az elintézésre váró közügyek és városfejlesztési tervek, amelyek megvalósítását az állandó politikai válságok már hónapok óta pihentették, csak most kerülnek ismét napirendre.

A városi tanács legközelebb az utak kiépítését fogja elrendelni egy régebbi közgyűlési határozat alapján. Az utak építési költségeire már van megfelelő fedezet és így semmi akadály sem gördül ennek a régi tervnek a megvalósítására. Az utak kiépítésével egyidejűleg a városban is megkezdik az uccarendezéseket. A városi tanácsnak az a terve, hogy több sugárutat épít ki, többek között a városligethez is, hogy ezáltal hozzáférhetőbbé tegye a teliesen elhanyagolt ligetet. Amennyiben sikerül a villanygyár igazgatóságával megállapodásra jutni, a városliget-hez villamos vasuti vonalat is építenek.

A színházépítés terve szintén a megvalósulás küszöbén áll. Talán már a tavasszal elkezdhetik munkájukat a kőművesakadályok, hogy a romot lebontsák. Az építkezésnek anyagi nehézségei — mint azt már régebben is közöltük — nincsenek. A szükséges tőke rendelkezésére áll a városnak, e célra a városi takarékpénztárban három és félmillió dinárt helyezték el a városi tanács betétként.

Több fontosabb közügy elintézése a közgyűlésre vár. A városi tanács, amint a választások hullámai elsimulnak, összehívja a kiszélesített tanácsot, hogy a függő ügyeket elintézhessék.

Gummibotos

rablótámadás

egy budapesti trafikban

Budapestről jelentik: Hétfőn délelőtt páratlan vakmerőséggel elkövetett rablómerénylet történt a Podmaniczky ucca 113. szám alatti trafikban, amelynek a tulajdonosa, Pethő Erzsébet, csak lélekjelenlétnek köszönheti, hogy nem ért komolyabb veget.

Hétfőn délelőtt fél tíz óra tájban két fiatalember lépett be a trafikba. A kisebbiken sárga, térdigérő átmeneti kabát volt és nagy barna sportsapka. A másik sötét télikabátot viselt. Mikor beértek a trafikba, a kisebbik megzöldült:

— Tíz Dunát kérek.

— Duna nincs, — válaszolt a trafikosnő.

— Nem baj — felelte nyugodtan a kisebbik — adjon tíz magyar cigarettát. Ezzel benyúlt a zsebébe és kivett onnan két darab kis ezres bankjegyet.

Pethő Erzsébet lehajolt, hogy a kasszából aprópénzt vegyen ki, ekkor az egyik fiatalember gummibottal a fejére sújtott. A trafikosnő védekezni kezdett és segítségért kiabált, mire a támadók elmenekültek. Az asszony segélykiáltásaira figyelmesek lettek a járőrök, akik üldözőbe vették a menekülőket, azonban nem sikerült elfogni őket. A rendőrség megindította a nyomozást.

KISEBBSÉGI ÉLET

● ● ●

A kolozsvári Magyar Színház buka-resti vendéglátóinak befejezése alkalmával Janovics Jenő igazgató és Sant-Giorgiu, a Teatrul Popular igazgatója, közös táviratot küldtek a Párisban időző Jorga Miklóshoz, ki a magyar társulatot Bukarestbe meghívta. A táviratra Jorga Miklós a következő választ küldte Párisból: »Igen tisztelt Janovics ur! Nagyon megiható távirata, amelyben társulatának megérdemelt sikerét közli; azon társulatát, amely olyan tehetséges és olyan becsületesen készíti elő az előadásait. Örülök, hogy így is segítettem két nép közt bizonyos megértést teremteni, azon két nép közt, amely, ha már régebben megértette volna egymást, megváltoztatta volna a világ ezen részének a sorsát, amelynek földjén hazánk annyira egybetartozik, hogy lelkeinknek is együtt kell tartaniuk. Barátsággal üdvözlö N. Jorga.« A jövő szempontjából — írják az erdélyi magyar lapok — rendkívül nagy a jelentősége annak, hogy Jorga Miklós, a tiszta román nemzet legkiválóbb képviselője, így áll meg a múltat és így látja a jövőt. Vallomása záloga annak, hogy a kulturális közeledés magyar munkásainak szava nem pusztába kiálló szó és a két nép alkotó munkásainak közös munkája meg fogja teremteni a nyugalmas jövőt.

*

Sándor József erdélyi magyar képviselő a bukaresti parlament legutóbbi ülésén szótartotta a képviselők és a kormány tagjai között a Magyar Párt elnökének, Ugron Istvánnak azt a röpiratát, amelyben válaszul Tatarescu miniszternek arra a vádjára, hogy az erdélyi magyarság a kommunistákkal szövetséget kötött. Duca külügyminiszter a röpirat átvételénél megjegyezte Sándornak:

— No azért mégis hibát csináltak azzal, hogy Csetryt szóhoz juttatták, hiszen tudták, hogy kommunista.

— Hiszen, ha mi azt tudtuk volna, — mondta Sándor József.

— No majd válaszolok erre is, csak olvassam el.

Tatarescu már esőkönyösebb volt.

— Be fogom bizonyítani — mondta —, hogy hibásak voltak. Meg fogom mutatni Csetry vallomását, valamint a többiekét is, melyekkel eléggé bizonyítani tudom a vádak alaposágát. Megmutatom Kaesóh levelét, megmutatom mindent.

— Ne biztasson miniszter ur — felelte Sándor —, hanem adja ide gyorsan azokat a bizonyítékokat, hadd lássuk őket közelebbről.

— Még találkozunk — zárta le a beszélgetést Tatarescu — és akkor átadom őket.

*

A csehszlovákiai magyarok kultúr-relméiről ír a pozsonyi Magyar Újság. »Napról-napra tapasztaljuk — írja —, hogy a legjelentősebb tanügyi rendelkezésekkel igyekszik a kormány a magyar kultúra fejlődését megakadályozni. Alig van község, hol nem volna fizetés nélküli magyar tanító; vannak olyanok, akik megkapták ugyan a tanítási engedélyt, de a fizetés kintalásáról elfelejtettek gondoskodni. Aztán: nemrégiben a népiszkolák redukálásával párhuzamosan magyar tannyelvű középiskolák számát is csökkentették. Mindenek dacára seholy nincs elegendő tanár, ahol pedig van, ott — mint Érsekújvárott és Komáromban — mégis elbocsájtottak magyar tanárokat. Ezek után joggal mondhatjuk, hogy azok idézik elő a sérelmi politikát, kik a legjobban szemünkre vetik. A bajt a forrásnál kell orvosolni és akkor nem lesz ok a panaszra.«

*

Érdekes kiutasítási esetről számolnak be a szlovákiai magyar lapok. Najdics Adolf gráci születésű kereskedősegéd a

történet főhőse, aki az új országalakulás után jugoszláv állampolgár lett. Két esztendő a háború után Mariborban töltött Najdics, aki közben valami politikai büncselekményt követett el, úgy hogy Bécsbe ment emigrációba. Bécsből a múlt év decemberében mint alkalmatlan idegent kiutasították: átcsúszoltak Csehszlovákiába. Najdics nem vesztette el a fejét, letelepedett Pozsonyban, ahol azonban mint tolvajt a rendőrség

letartóztatta. A tárgyaláson, amikor kihirdették, hogy kiutasítják a csehszlovák köztársaság területéről, Najdics elmondta, hogy Jugoszláviába nem mehet, mert politikai vétségért körözik, Bécsbe nem mehet, mert onnan kiutasították, Magyarország pedig nem veszi át, sem Románia, mert nem odaváló állampolgár. A bíróság úgy határozott, hogy Najdicsot, ha letölti büntetését, átadják Németországnak.

A görög-török konfliktus a Népszövetség döntőbirósága elé kerül

Az athéni kormány jegyzéket intézett Törökországhoz

Athénből jelentik: A görög kormány megszerkesztette a török kormányhoz a kiutasított pátriárka ügyében átnyújtandó jegyzéket. Ebben a jegyzékben közlik az angorai kormánnyal, hogy most, miután Törökország elutasította a döntőbiróságokra vonatkozó ajánlatokat, Görögország kénytelen egyoldalúan eljárni és a maga részéről Törökország tiltakozása

ellenére a Népszövetség döntőbirósága elé viszi a pátriárka kiutasításának ügyét.

A jegyzék úgy van megfogalmazva, hogy fölöslegessé, sőt lehetetlenné teszi a válaszadást.

Görögország már a legközelebbi napokban elküldi a Népszövetségnek is azt a jegyzéket, amelyben annak döntését kéri a vitás kérdésben

A párdányi lázadás

Véres összeütközés a párdányi németek és a felelőtlenek között

Választási visszaélésekből véres tömegmozgalom — A párdányi németek a jegyző és aljegyző eltávolítását követelik

Alkoholtilalom és kivilágítás

Becskekről jelentik: A becske-reki alispáni hivatal kedden délelőtt telefonértesítést kapott Párdányból, hogy a község német lakossága fellázadt és követeli, hogy a jegyző és aljegyző hagyják el a községet. A telefonhív vétele után Rajics Szvetisláv alispán és Putnik Emil vármegyei aljegyző nyolc csendőrrel autón nyomban kiutaztak Párdányra.

Párdányban, amikor Rajics alispán a csendőrökkel délelőtt megérkezett, már teljes csend uralkodott. Az utcákon feltűzött szuronyal csendőriáratok cirkáltak. A község-háza előtt szintén erős csendőrkészültség teljesített szolgálatot.

Rajics alispán a község-házán azonnal megkezdte a vizsgálatot. Kihallgatta Petrovics Nikola községi jegyzőt és a pár órával előbb rendesinálás végett Párdányba érkezett módosi főszolgabíró, Micsin Vladimirt.

Petrovics jegyző elmondotta, hogy hétfő este a radikálisok országos győzelmének öröme a párdányi radikális pártszervezet tagjai tüntetést rendeztek. Ezt megelőzőleg Petrovics jegyző kidoboltatta a községben, hogy a lakosság világitása ki az ablakokat. A tüntetők, amikor végigjárták az utcákat, beverték azokat az ablakokat, amelyek nem voltak kivilágítva. A tüntetés után a Bagi-féle vendéglőben a radikálisok bankettet tartottak, amelyet az éjszaka folyamán száz főből álló német megtámadt: a bankett résztvevői és a németek közötti összeütközés során többen könnyekben megsebesültek. Kedd reggel az izgatott német lakosság — körülbelül négyszáz ember — megjelent a község-háza előtt és Reibel Jakab albiró után

felszólították Petrovics Nikola jegyzőt, hogy az aljegyzővel együtt hagyja el a községet.

A jegyző telefonértesítést küldött az alispáni hivatalnak és módosi főszolgabíróságnak. Micsin Vladimír főszolgabíró néhány csendőrrel

azonnal megjelent Párdányban és ügyesen

hazatérésre bírta a község-háza előtt csoportosult és fenyegető magatartást tanúsító német polgárokat.

Az alispán kihallgatott több párdányi német lakost is, akik a történeteket egybehangzóan így adták elő: — A község német lakosságát rendkívüli mértékben felizgatta az a körülmény, hogy a választáson a radikálisokra esett kétszázhuszonhat szavazattal szemben a német párt csak hetvenkilenc szavazatot kapott. Ezt az eredményt a német lakosság annak tulajdonította, hogy a német urnaőrök nem kaptak igazolványt

és így nem teljesíthették ellenőrző kötelességüket. Amikor hétfőn este megérkezett a községbe a belügyminisztérium hivatalos jelentése a radikális-párt választói győzelméről, a községi jegyző elrendelte, hogy este innepélyes kivilágítást kell rendezni. A németpárti polgárok nagyrésze nem teljesítette ezt a rendeletet. Este a felelőtlen elemek, többek állítása szerint Petrovics Nikola jegyzővel, Momierszki Dusan aljegyzővel és Hertelendy Ferenc írási helyettes-képviselő-jelölttel élükön beverték a ki nem világitott ablakokat, majd bevonultak a Bagi-féle vendéglőbe, ahol noha a szesztilalom még nem járt le, őrvi kezdtek. Éjjel tizenegy óra tájban a felelőtlen elemek egy nagyobb csoportja megtámadt az utcán Feinl Ferenc német polgárt, akit ültetelni kezdtek. Segélykiáltására a szomszéd házakból többen elősiettek, megütköztek a támadókkal és nagy verekedés kezdődött. A tüntetők hamarosan visszavonultak, de magukkal hurcolták Tzeringer János hatvanéves német polgárt. A foglyul eított Tzeringert a korcsmába vitték, ahol durván bántalmazták és súlyosan megsebesítették.

A németek, amikor megtudták, hogy Tzeringert kényszerítik, nagy tö-

megben behatoltak a vendéglőbe és a szerencsétlen aggyasztánt kiszabadították kinzói kezei közül. Közben természetesen verekedésre került a sor: néhányan revolvereket rántottak elő és a németek felé löttek. Szerencsére azonban nem történt súlyosabb sebesülés.

A történetek nagy izgalmat keltek a községben és kedden reggel mintegy

négyszáz főnyi német polgár gyűlt össze a község-háza előtt, hogy elégtételt szerezzenek maguknak a sérelmekért.

A tömeg megbízásából Reibel Jakab községi albiró felkereste a jegyzőt, akinek tudomására adta, hogy a lakosság úgy az ő, mint az aljegyző azonnali távozását követeli és kérte, hogy mindketten hagyják el a községet.

Petrovics jegyző erre telefonon felhívta a módosi főszolgabírót, valamint a vármegyei alispánt, akikkel közölte, hogy

a község lakossága fellázadt és azonnali segítséget kért.

Félórán belül néhány csendőr kíséretében Párdányra érkezett Micsin módosi főszolgabíró, a még mindig a község-háza előtt álló tömeget lecsendesítette és felszólította az embereket, hogy térjenek haza. Egyben megígérte, hogy a lakosság megbízottaival délután megkezdik a tárgyalásokat a jegyző és az aljegyző felváltása ügyében.

Délután egy órakor a németek megbízottai felkeresték Micsin főszolgabírót a község-házán, hogy a tárgyalásokat megkezdjék. A főbíró azonban a megbízottakat elutasította és kijelentette, hogy nem tárgyal velük.

A véres események ügyében a vizsgálat tovább folyik.

A bunyevác-párt elégedetlen a vezetőivel

A választási kudarcért a vezéréket teszik felelőssé

A választások eredménye különösen a bunyevác-sokácok között okoz nagy elkedvetlenedést. A bunyevác-sokác-párt kezdete óta állandóan képviselve volt a parlamentben és még a legutóbbi nemzetgyűlésen is három képviselője volt. A párt mindenkor nagyon élénk agitációt folytatott és általában a választási pártok közül talán legintenzívebb politikai pártéletet élt. Annál lesújtóbb most a bunyevác választótömegekre az a kudarc, amit a párt a mostani választásokon szenvedett. A bunyevác tömegek nagyrészt a párt eddigi vezetőit teszik felelőssé a súlyos kudarcért. A párt nagy tömegei ugyanis eddig is teljesen távol állottak azoktól az inkább személyi természetű harcoktól, amelyek végül is a bunyevác-sokác-párt szakadására vezettek. A párttagság hívei most rámutatnak arra, hogy a szakadást egyesek épp a legváltóságosabb helyzetben, közvetlenül a választások előtt idézték elő.

Általában az a vélemény alakult ki, hogy a bunyevác-sokác-párt eddigi szilárd pozícióját legalább részben megtarthatta volna, ha a választások előtt nem bomlik két frakcióra. A párt még ebben az esetben veszített volna mandátumot, tekintettel arra, hogy Szubotican a bunyevác szavazók nagyrésze nem kerülhetett az urnák elé az illetőségi igazolvány kényszere miatt, főleg azonban azért, mert a bunyevác-sokác-párt angyvis elvesztette szavazóinak egy tekintélyes részét, akik a Radics-párthoz csatlakoztak, a Radics-párt pedig a demokrata

lista támogatására utasította választóit.

A bunyevác-pártban azt hangoztatják, hogy semmi szükség sem volt a két frakció különvadására, tekintve, hogy a bunyevácok között nincs és nem is volt nagyobb elvi ellentét, hanem csupán a vezetőség tagjai között voltak személti természetű villongások. Hír szerint legközelebb a pártvezetőség elé viszik ezeket a kifogásokat, felelőssé téve egyes vezetőket a választási kudarcért és az azt megelőző eseményekért. A mandátumok elvesztésén kívül ugyanis legjobban az igaztalan pártban a kedélyeket, hogy ez a meglepő választási kudarc esetleg újból bomlasztó hatással lehet a pártra és a bunyevác-sokác-párt amugyis lecsökkent hűveinek egyrésze elkeseredésének és a párt vezetésével való elégedetlenségének ugy adhat kifejezést, hogy elhagyja a pártot és a radikális-párt bunyevác gazda-csoportjához csatlakozik.

Bűnvádieljárásindítanak

Höfle volt német miniszter ellen

A postahitel panamájának fejleményei

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés vizsgálóbizottsága a postahitel ügyében folytatott tárgyalásait hirtelen félbeszakította. Ennek oka a *Vossische Zeitung* értesülése szerint az, hogy — amint az államügyész a bizottsággal közölte — Höfle volt birodalmi postaiügyi miniszter ellen bűnvádi eljárást indítanak a *Depositum- und Handelsbank* részére engedélyezett ötmillió aranyárnyék miatt, amivel a bank igazgatója megszökött. Parlamentum körökben azt várták, hogy az ügyészség negyvennyolc órában belül kéri fogja Höfle mentelmi jogának felfüggesztését. Valószínű, hogy az ügyészség a vizsgálatot *Lange-Hegermann* centrumpartii képviselő ellen is megindítja.

Höfle azonban nem várta meg, míg mentelmi jogát felfüggesztik.

Mint a *Bácsmegyei Napló* már lejelentette, Höfle bejelentette a birodalmi gyűlés elnökeinek, hogy *lemond mandátumáról, mivel szabad jolvást akar engedni a bűnvádi eljárásnak*. Kedden egyébként a főállamügyésznél is megjelent védője

azzal a kéréssel, adion alkalmat, hogy Höfle a vádakra nyilatkozhassék. A védőügyvéd egyúttal azt a kérést is előterjesztette, hogy az ügyészség ne tartóztassa le Höflét, mert nem szándékozik a bűnvádi eljárás elől elmenekülni.

Diplomáciai uton kéri a magyar kormány a megszökött kém kiadatását

A csehszlovák követség nem akarja kiadni Hladics-Dobernikot

Budapestről jelentik: A csehszlovák követség épületébe menekült Hladics-Dobernik József ügye súlyos diplomáciai bonyodalmak csiráját rejti magában, ugyanis a csehszlovák követség nem hajlandó a szökevényt kiadni.

A magyar hatóságok úgy informáltak a sajtót, hogy a szökevény fogolyának az az állítása, hogy ellene kémkedés miatt folyik az eljárás, nem felel meg a valóságnak s ő csak azért állította ezt a csehszlovák követségen, mert ha bevallotta volna, hogy sikkasztással vádolják, akkor nem részesült volna diplomáciai védelemben. Ezt a felhívatalos beállítást a budapesti lapok valószínűtlennek tartják és rámutatnak arra, hogy Hladics-Dobernik, aki csehszlovák állampolgár, a Margit-körúti katonai fogházban volt őrizetben, márpedig külföldi állampolgár csak abban az esetben kerülhet katonai fogházba, ha kémkedés miatt tartóztatják le.

Mit mond a nemzetközi jog?

Angyal Pál dr. egyetemi tanár, a nemzetközi jog professzora az esetet a következőképpen világította meg a nemzetközi jog szempontjából:

— A területenkívüliség és az ugynevezett mentességi jog a nemzetközi jog szerint a követeket, a hivatali helyiségeket, a követek családját, lakását és szolgaszemélyzetét illeti meg. Ha ezt a mentességi jogot nem élvező egyén menekül exterritorialis területre, úgy az illető diplomáciai testület *beleegyezésével* a hatósági közegek az exterritorialis területen a szökevényt elfoghatják. A

nemzetközi jogszokás értelmében a *mentességi jogot élvező egyének járművein is helyet foglalhat és mentességet élvezhet az az egyén, akire a mentességi jogot annak tulajdonosa kiterjeszti*. Jelen esetben valószínű, hogy a cseh követség a „kiadatás specializálásának” álláspontjára helyezkedik. A kiadatás specializálása kétféle lehet: első esetben az exterritorialis területre menekült egyént csak bizonyos büntetés végrehajtására adják ki, a második eset pedig az, hogy kiadják a menekültet, de kikötik, hogy halálbüntetéssel nem lehet sújtani. Valószínűnek tartom, hogy a szökevényt ki fogják adni, hogy a sikkasztás miatt rá rótt büntetést kitöltsék, de ki fogják kötni, hogy kémkedés miatt nem lehet ellene semmiféle eljárást indítani.

Megindult a kiadatási eljárás

A magyar külügyminisztérium még kedden érintkezésbe lépett a csehszlovák követséggel Hladics Dobernik kiadatása érdekében, az erről folyó tárgyalásokról azonban semmi hír sem szivárgott ki. A rendőrség megállapította, hogy a szökevény még mindig a követség Alkotmány-uccai épületében tartózkodik, ahol a követség személyzete élmezsi.

A követség épülete előtt állandóan nagy tömeg tartózkodik, a tömeg kíváncsian lesi az ügy fejleményeit. A követség kapuit négy detektív és egy rendőrfelügyelő tartja szemmel, hogyha Hladics-Dobernik távozni akarna a követségről, nyomban elfoghassák.

A kiadatási eljárás valószínűleg egy-két napon belül befejeződik és az élelmes szökevény sorsa eldől.

A csehszlovák követség, a lapoknak azt a közlését, mintha a követség egyik alkalmazottja revolvért rántott volna a foglyot üldöző katonákra, megcáfolta.

Magyarországon bujkál a gyilkosságokért körözött Kmetty

Budapestről jelentik: A rendőrség kedden délelőtt őrizetbe vette *Abday Gusztáv* volt színészt, miután az a gyanyu merült föl ellene, hogy ő hívta fel telefonon Kmetty Károly britanniás főhadnagy nevében *Fényes László* hírlapíró és követelte tőle vissza életveszélyes fenyegetések kíséretében azt a fényképet, amely *Kmetty főhadnagyt dunántúli akasztásai közben ingujjban, nevető arccal ábrázolja*.

Kmetty Károlyra ebből az ügyből ki-folyólag ráterelődött a rendőrség figyelmé és megállapították róla, hogy noha gyilkosságok, sikkasztás, lopás és egyébek miatt évek óta körözik, állandóan szabadon jár Budapesten. Kézrekerítésére minden intézkedés megtörtént, azonban ekkor az a hír terjedt el, hogy Kmetty már fél év óta Milánóban tartózkodik, ahol automobilgyári munkás. A „Nép” című fajvédő-újság legutóbb első oldalán díszbetűkkel közölte a gyilkos britanniás Milánóból keltezett táviratát, amelyben Kmetty hivatkozott arra, hogy ő az olasz fascio védelme alatt áll.

A rendőrség megállapította, hogy ezeket a híreket a fajvédő-sajtó csak azért lanszírozta, hogy elterelje a figyelmet a Magyarországon bujkáló Kmettyről. Kiderült, hogy Fényest nem *Abday* hívta fel telefonon, hanem maga Kmetty, aki azóta *Kecskemétre* utazott. *Abday* Budapesten találkozott a telefonbeszélgetés után Kmettyvel, aki egy gunyolódó levelet adott neki a rendőrségnek címezve. Ezt a levelet, amit *Abday*nál megmotozásakor meg is találtak, a botrány miatt nem merte átadni.

Höndő János szerelme

Irtá: Kodo-ángi J nos

A kocsaszobára szelíden ereszkedett az őszi alkonyat, amikor Höndő János a szerelméről mesélt. Egy-egy pohár homoki bor sárgálott előtünk a kerek asztalon; a hűnyő nap fénye véresen tört meg rajta.

Szürkülő fejét a tenyerébe nyugtatta Höndő János helyettesbíró és közbirtokossági alelnök, nyugodt parasztképe elmerengett s szelíd dióbarna szeméi ott révedeztek az ablakon át belátszó fákön és kerteken túl, a messzi ifjuság réjtjein. Néha-néha csöndesen odakocintotta poharát az enyémhez s ivott egy kortyot.

— Igen tisztelt ifju író ur, — mondta kis szomorúsággal, — akkoriban én még műveltem magamat. Voltak ambícióim. Tanultam, olvastam, Istenem, ha úgy elgondolom, hányszor talált ott a késő éjszaka a könyv mellett, amint a történelmet olvastam, vagy Jókait, báró Kemény Zsigmondot... Mindezt miért? Mindezt azért, igen tisztelt ifju író ur, mert nem akartam Mariska mögött szégyenben maradni! Mert, hogy ő papkisasszony volt, én meg csak olyan... parasztyerek, hát azért. Ámbár: tudom én azt jól, igen tisztelt ifju író uram esküvel is merném erősíteni, hogy Mariska szeretett engem a tudományom nélkül is, az ambícióim nélkül is. Pusztán a szívemér. A becsületeimér. Az egvenességemér. Mer mink, igen tisztelt ifju író ur, igen-igen szeretünk egymást...

— Gyakorta találkoztunk a kertek alján egy szép esteiken, amikor

a nyári szellők hordták a buzaszagot, meg a hársvirág illatát és hát... Én öneki csak Jánoskám voltam, ő meg énnekem... énnekem... — Legyintett, nyelt és mélyet szívott a cigarettából.

— Jönnek a marhák, — pillantott föl élénken Höndő, de megint elkomorodott s az emlékek ráborultak elhomályosodó szemére. — Hej, bizony-bizony azért nem jönnék az enyéimék is, mert az uristen egyetlen vonással köröztülluzta az álmaimat... Hogy milyen üres az én házam, igen tisztelt író uram, nem tudja azt még elképzelni, mert fiatal, azt az ürességet, azt a csöndet, azt a hűvös atmoszférát nem érezheti, csak akkor, ha majd a tükörbe nézve látja azt az őszülő haját és a ráncokat a szemé körül és hiába ül le esténként a terítetlen asztal mellé, meg a hideg kálvha mellé, meg a hideg ágyba is hiába buvik...

— Hallom, a földjei is... egy kicsit vetetlenül maradtak tavaly...

— No, igen, igen, az okszerű gazdálkodás miatt, persze mert az a föld megköveteli a pihenést... Meg aztán felelt se kaptam... Én már nem igen... nem töröm azt a földet, minek, kinek, olyan kényszeredett még az a föld is... Ahogy megállok úgy néha a sublat előtt, amelyen ott a Mariska képe, igen-igen homályos már, kopott, de én nem tudom, igen tisztelt ifju író ur, mintha még most is ott volna a szája körül az a kis mosolygás, akit a fotografus kért, hogy el ne mulasztja... Ugy el-elnézem ötöt, hívja el, ugy elszomorodok, ellankadok előtte, mer mit ér az én egész özvegyi aglegénykedésem már mit ér, igen tisztelt ifju író uram maga még lelkesedik, maga még ambíció-

nálja, hogy minden rendben legyen és rendet igazítson magamagában is, de már én... Ott, annál a kórházi ágynál hagytam én mindent, igen tisztelt író uram, nem tagadom, sirtam, ahogy ott feküdt hímjőbe Pécsen, a kórházba, már alig-alig volt benne valami kis lángocskák, csak a szeméi, azok még... azok még... Nagy, barna szemé volt, olyan jó szemé, melegítette az embert... Akkor néztem rá utoljára, akkor bucsuztam el tőle... Akkor fogadtam meg, hogy én már... egyedül maradok...

Összekocintottuk poharainkat s hallgattuk a hegedűket próbálgató cigányok zagyva, bugyborékoló hangfutamait.

— Igen tisztelt ifju író uram, — kezdte megint Höndő János igen erőlyesen s ebből arra következtettem, hogy most mondja majd a legfájdalmasabb szavakat s a legérzelgősebbeket is — én csak annyit mondhatok igaz lelkeimre, hogy abban a kórházi ágyban meghalt minden tartalmasságom! Abban a két szemben lecsukódott az ifjuságom, a tavaszom, az ott az arcon lehervadtak a rózsáim... Már verset is számtalanszor akartam csinálni arról a napról, olyan szépen ki is gondoltam, hogy csak le kellene írni... De akkor is, igen tisztelt ifju író uram, csak egy marék földet vettem föl a sírjáról, amikor elhantolták és hazahoztam, beletettem egy szép csigahéj-dobozkába, odaköttem a sublatra a fényképe alá... Azóta az már az én földem. Hiába vagyok helvettes bíró, közbirtokossági alelnök, hiába voltam én, kérem akármit, hiába az én tudományom, Az emberi tudomány nem ér semmit. Az emberi törekvés nem

ér el az ujjunk hegyéig. Igen tisztelt ifju író uram, maga még fiatal, de maga is rájön, hogy minden hűség az életben: becsület, tudomány, szorgalom, haladás, mind-mind. De azért én tisztelem magát, ifju író uram, mert maga szépet és jót akar, mint én is fiatal koromban...

Fölállt, kiitta maradék borát, erőlyesen megrázta a kezemet.

— Most hazanézek, olvasok egy kicsit, Acsádi Ignácnak a »Magyar jobbágyok története«-t olvasom... Aztán megint visszajövök vagy egy órára...

Magas, erős, kissé hajlott alakja belebukott az alkonyati homályba, amint döngő eszmáival kiment az ajtón.

Tán harmadnap lehetett, hogy éktelen szenzációra csödülték össze a parasztok minden utcáskon. Messziről láttam, amint élénken disputálnak, hányják-vetik a karjukat s a lázas asszonyok lengő biklákkal tódulnak ki a kapukba.

— A zsvány! — lármázott egy hosszú, sovány paraszt s két kötevényét ide-oda lebbentette örömben. — Mast osztán az kellött neki. Esztendők óta lopi a szomszédjait.

— Szénát, szómát, fát, meg rosbab tucava mit mindönt hurecót el!

— A szömérmetlen! Minnyát főkéné kötni, aki lop! — rikácsolták az asszonyok.

— Visszék má! Nem hencög az Acsádiával! — örvendeztek a férfiak.

— Fődje vót, osztán mégis lopott. Csak én sajnáltam Höndő Jánost. Én értettem meg őt egyedül. A fakó fényképre, a marék földre gondoltam a rideg szobában s a parlagon maradt földre.

A délbácskai kommunista szervezkedés

Készült a novisadi ügyészség vádindítványa — Eddig husz letartóztatás történt

Már megittuk, hogy a novisadi ügyészség utasítására néhány nap előtt a novisadi rendőrség házkutatást tartott Czrvencsics Nikolának, a Continental biztosító társaság novisadi igazgatójának Zrinyi Petár-ucca 61. szám alatti lakásán, amely alkalommal Rakics Radenko főkapitányhelyettes nagymennyiségű kommunista agitációs nyomtatványt, hirdetményeket, röpiratokat foglalt le, amelyek nagyrészt Moszkvában készültek és csak egy részüket készítette egy novisadi nyomda. A súlyosan terhelő adatok alapján a rendőrség letartóztatta Czrvencsics Nikolát és átkísértette a novisadi ügyészséghez.

A rendőrség közben figyeltette a Czrvencsics Nikola címére érkező leveleket, amelyek bizonyítékokat nyújtottak arra, hogy

Czrvencsics az egész Délbácskára kiterjedő kommunistaszervezet feje.

Czrvencsics Nikola címére Kentics Nikola nevére Feketehegyről is érkeztek levelek, amelyekben beszámolnak a Lenin-alap javára megindított gyűjtés eredményéről, sőt egyik-másik levélhez a gyűjtött összegre is mellékelve voltak.

Ezek alapján a novisadi ügyészség utasítására a feketehegyi csendőrség házkutatást tartott a levélíróknál: Bordás József, Bene László, Molnár Lajos, Sáránd Gábor, Végh Bálint, Öreg Gábor, Kerekes József, Bordás János, Ujváry Antal és Herényák Lajos feketehegyi lakosoknál, akiknél sok kommunista propaganda-füzet és egyéb uzvarcsak moszkvai eredetű agitációs plakátot találtak.

A feketehegyi csendőrség erre mind a tíz feketehegyi munkást letartóztatta és az ügyészség utasítására a novisadi rendőrségre kísértette, ahol főleg abban az irányban folyt a nyomozás, hogy ki volt a mozgalom vezetője? A rendőrség kihallgatta a letartóztatott feketehegyi munkásokat, akik beismerték, hogy Kentics Nikola hetente kiírt hozzájuk és minden ilyen alkalommal 10-10 tagból álló sejtet szervezett, köztük füzeteket, röpiratokat osztott szét, továbbá Feketehegyen Lenin-napot rendezett, a Lenin-alapra gyűjtést indított, a befolyt összeget Kentics címére küldte, de ők nem tudták, hogy az ilyen szervezkedés tilos, a röpiratokat és füzeteket el se olvasták.

A rendőrség megállapította, hogy a titokzatos Kentics Nikola Czrvencsics Nikola árneve és hogy ő állt az egész szervezkedés élén. A letartóztatott feketehegyieket átkísérték az ügyészséghez, ahol már ezidő szerint fogva vannak, de az ügyészség szerdán mind a tízet átkísérteti a szubotica ügyészséghez, miután a szubotica törvényszék illetékeségéhez tartoznak.

A gardinoveci csendőrség a Czrvencsicsnél történt házkutatás alkalmával lefoglalt iratok alapján Gardinovecén letartóztatta Kovacevics Gyuró heregovinai származású munkást, aki Kovács Mirkó novisadi munkással együtt a sajkásoközsegbeli sejték és Czrvencsics közt a futárszolgálatot végezték.

A rendőrség vasárnap letartóztatta Molnár Márkó szremszki-mitrovicai munkást is, akiről bebizonyosodott, hogy ő volt a régóta keresett moszkvai futár, aki az 1925 január 15-iki keltezésű szovjetpropaganda-füzeteket — amelyek moszkvai nyomdából kerültek ki — Jugoszláviába hozta és itt terjesztette. A rendőrség Molnár Márkót átkísértette az ügyészséghez. Molnárnál,

aki mitrovicai születésű és illetőségű, egy a beogradi magyar követ-ség által kiállított magyar utlevelet találtak, de amikor elcéló tartották, hogy külföldi alattvaló, azt erősítette, hogy ő jugoszláv állampolgár, sőt bemutatott a novisadi radikális-nárt által nevére kiállított tagsági igazolványt is. Molnár különben a mitrovicai ügyészség is keresi, hogy jogerőssé vált három havi fogházbüntetését kitéltse.

A csurogi csendőrség a novisadi ügyészség megkeresésére letartóztatta Buaru Dusan, Rakova Sztojka, Cselovics Zsarkó, Glavics Radivoj, Csekics Szávó, Sztrics János, Sztrikin Jován és Szabó Péter csurogi munkásokat, akik a Czrvencsics által szervezett kommunistaszervezet tagjai voltak. A letartóztatottaknál kommunista propaganda-anyagot találtak. Többek között egy falragaszt, amely »Jugoszlávia minden nemzetiségű munkásához« van címezve és amelyben a Pasics—Pri-

bisevics-kormányról, mint a munkásság és parasztság legnagyobb ellenségéről, mint fasista bandáról történik említés. A falragaszt a fennálló állami rend és egyes társadalmi osztályok ellen izgat és így végződik:

Le a fasista szokolista provokátorokkal!

Le az államvédelmi törvénnyel!

Éljen a munkások és parasztszövetsége!

Éljen a szabad nemzet!

Éljen a Balkán munkás és parasztszövetsége!

Éljen a feltámadás! Éljen a köztársaság!

Dr. Lemaics János államügyész az államvédelmi törvény 1. és 2. §-a alapján emel vádat Szabó Péter kivételével a letartóztatott csurogi munkások ellen, mert kommunista szervezet tagjai voltak, egyben javasolja Szabó Péter kivételével a vizsgálati fogság elrendelését.

Czrvencsics Nikola, Kovacevics Gyuró, Kovács Mirkó és Molnár Márkó ügyében az ügyészség még e héten elkészíti a vádiratot.

A csurogi letartóztatottak ügyében Skrebljin Iván vizsgálóbíró csütörtökön fog dönteni.

Rupert Rezsőt letartóztatták egy sajtóper tárgyalásán

Botrányos jelenetek a tárgyalóteremben Rupert képviselő és Schadt elnök között

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék Schadt-tanácsa előtt kedden délelőtt két sajtóper volt kitűzve tárgyalásra. Az egyik pört a Szózat című lap indította dr. Boros László az Esti Kurir szerkesztője ellen, mert ez lapjában az erzsébetvárosi bombamerénylet tettesének elfogatása után szemére vetette a Szózatnak, hogy a lap védelmébe vette a gyilkosokat. A tárgyaláson a hallgatóság padjaiban megjelent Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő is, hogy bovarja saját sajtópörének ugyancsak kedd délelőttre kitűzött fő-tárgyalását.

Boros László védője, dr. Grün Béla a valóság bizonyítására vonatkozó indítványának előterjesztését azzal kezdi, hogy a sajtóban olyan bűncselekmény soha nem történt, amit a Szózat csinált öt év óta. A hatóságokat kifigurázza, kigunyolja, őket félrevezetni igyekezik, ezért szövetséges a gyilkosoknak.

Kéri a valóság bizonyítását arra nézve, hogy a Szózat a gyilkosokat védi és közönséges bűncselekményeket dicser fel.

A bíróság rövid tanácskozás után visszautasította a valóság bizonyítására vonatkozó előterjesztést, mire a védő bejelentette, hogy a védelemről lemond. A főmagánvádló beszéde után a vádlott dr. Boros László kezdte meg védőbeszédét.

Boros beszéde közben Schadt elnök többször figyelmezteti, hogy rövidebben beszéljen. Egy ilyen figyelmeztetés után valaki a hallgatóság padsoraiból méltatlankodva felkiált:

— Ez mégse járja!

— Ki volt az!? — csap az asztalra Schadt elnök.

A hallgatóság padsoraiból erre leldil Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő:

— Én voltam az!

— Azonnal jöjjön ide! — kiált a képviselőre Schadt elnök.

Rupert a bíról emelvény elé áll.

— Hogy merészel ilyen közbekiáltani?

— Azért, — kiált vérvörös arccal Rupert — mert mégis felháborító, hogy a bíróság így béklyóba költ a vádlott védekezését.

— Hogy merészel így beszélni — kiált Schadt elnök Rupertre.

— Azért merészel, mert hallatlan,

hogy nincs védője egy vádlottnak és mégis folyton megszakítják.

— Ha így beszél, azonnal letartóztatom — kiált Schadt elnök.

— Ön engem nem fog letartóztatni, én képviselő vagyok — mondja Rupert.

— Le fogom tartóztatni, ha még egy szót szól.

— Nem fog letartóztatni, — kiált újból vissza Rupert.

— Ezennel nyolc napi fogházra ítélem, — mondja Schadt elnök — és letartóztatom.

— Nem fog letartóztatni, — kiált ismét vissza Rupert, — én nemzetgyűlési képviselő vagyok.

Most már a hallgatóság sorából is egymás után kiáltanak fel.

— Nem lehet letartóztatni nemzetgyűlési képviselőt! Hogy csinálhat ilyet az elnök ur!

— Letartóztatom az egész hallgatóságot! Rupert Rezsőt letartóztatom!

— Nem lehet letartóztatni, — kiabálják kórusban a hallgatóság padsoraiból az ügyvédek.

Rupert halálsápadtan áll az elnök előtt és azt hangoztatja, hogy a mentelmi jog védi őt.

— Tetténérés forog fenn, — mondja Schadt elnök, anélkül, hogy bírótársával egy szót is váltana. — Tetténértem és letartóztatom őnt.

— Vegye tudomásul, — kiáltotta izgatott hangon az elnök, — hogy letartóztatom és ha még egy szót mer szólni, akkor tegyelmi büntetést is szabok ki.

— Én még is meg fogom mondani, a mit akarok — mondotta Rupert.

— Hallgasson, mert bűntől kap, — mondotta az elnök. — Nem fogom tiltani, hogy a bíróság tekintélyét bárki is sárba tapossa!

Ebben a pillanatban Rupert lángba borult arccal kiáltja:

— Ha itt valaki törvényt tiport és a bíróság tekintélyét sárba taposta, az nem én voltam, hanem maga!

Rupert utolsó szavai azonban már belevesznek az elnök szavaiba és a hallgatóság lármájába.

— Minden második nap börtölni fog! — kiáltja Schadt, — Majd megtanítom tisztességre! Rögtön üljön le, mert sokkal súlyosabb büntetést fog kapni!

Rupert azonban nem engedelmessé-
dett a felszólításnak. Emiatt

percekig olyan botrány volt a tárgyalóteremben, amilyenne eddig

még nem volt példa.

Schadt elnök és Rupert teljes hanggal kiabálnak egymásra, a nagy hangzavarban azonban nem lehet megállapítani, hogy használtak-e sértő kifejezést. Végül is Rupert izgatottan leült. A tanácselnök szavaiból csak azt lehet érteni, amint a jegyzőnek a fogház részére kiadott rendeletet díktálja, amely szerint

Rupertnek a nyolc nap alatt mind-
den második nap bőjtölnie is kell.

A vita lecsillapodása után Schadt elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a bíróság dr. Boros Lászlót bűnösnek mondja ki sajtó után elkövetett rágal-mazás vétségében és ezért hatheti fogházra és öt millió korona pénzbüntetés-re ítélt.

Ezután következett volna Rupert Rezső rágalmazási pörének tárgyalása. Rupertet Singer Károly államvasuti titkár azért jelentette fel, mert Rupert a Langau-pör tárgyalása alkalmával sértően nyilatkozott róla a »Világ«-ban. A tárgyalás megnyitása után Rupert elloggulsági kifogást jelentett be az előzetes incidens alapján a Schadt-tanács ellen. A kifogást a bíróság a táblához fogja felterjeszteni. A tárgyalást emiatt elnapolták.

Schadt elnök ezután kihirdette, hogy Rupertnek bőjtölni való jegyelmi büntetését elengedi, azonban a képviselőt a börtönőrökkel levezetette a fogházba.

Az affér a nemzetgyűlésen

A nemzetgyűlésen a képviselők hamarosan értesültek Rupert és Schadt incidenséről és a képviselő letartóztatásáról. Rassay Károly a hír vétele után azonnal jelentést tett Szeifovszky Béla házelnöknek, mire az elnök felkereste Pesthy Pál igazságügyminisztert, aki-nél jogorvoslást kért. Rassay tanácskozott ebben az ügyben Vass József miniszterelnök-helyetessel is és kijelentette, hogy Rupert letartóztatása miatt még a keddi ülésen interpellálni fog.

Pesthy Pál igazságügyminiszter magához rendelte Strache Gusztáv ügyészségi elnököt, aki felkereste a Schadt-tanács egyik szavazóbíráját, majd Schadt elnököt, később pedig felvezette Irodájába Rupertet is. Rupert az ügyészségi elnök előtt törvénytelennek mon-dotta Schadt eljárását és kérte az ügyészségi elnököt, hogy ne fogantossza a tanács döntését.

Strache ezután visszament az igazságügyminiszterhez, intézkedett azonban, hogy távolléte alatt Rupertet ne vigyék vissza a fogházba, hanem az ő hivatali szobájában őrizték. Délután fél négykor Pesthy Pál és Szeifovszky Béla egy határozatot, hogy Rupert ügyében megteszik a szükséges lépéseket.

Rupert Rezső délután bejelentést küldött letartóztatásáról a budapesti ügyvédi kamara elnökségéhez. A kamara hat órakor gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy az igazságügyminiszternél tiltakozni fognak Schadt eljárása miatt.

Ez ügyben csütörtök délre rendkívüli ülésre hívták össze a választmányt, dr. Papp József elnök pedig este felkereste az igazságügyminisztert, hogy az ügyvédi kar sérelmét neki bejelentse.

**E. SZECSI
PHILATELIA**
bélyegkereskedés Subotica főpostánál
Legújabb arany Michel 1924-25. albumok minden nagyságban raktáron. Bélyeggyűl-tőknek választékot megkeresésre küldök. — Megvételre keresek használt jugoszláv bélyegeket.

Kedélyes kabaré

hatven éves primadonnával
és nyolcvan éves bonvivanttal

Ahol minden este tíz előadás van

Páris, február havában

A Bacsmegyei Napló kiküldött tudósítójától

"Azért nagy utánjárásal lehet találni Párisban egy zugot, amelyről még nem írtak a kiküldött tudósítók..."

A Montmartre, Páris mulatónegyede, kétségtelenül hamisítva van. Vezetőlokkalai ugyanolyanok, mint akár a bécsi, berlini vagy budapesti hasonló műintézetek, nemzetközi nőekkel, nemzetközi pincérekkel és nemzetközi zsebvágással. A kis helyek, az úgynevezett apacstanyák pláne hamisítva vannak. Mesterségesen bepizskított kis kocsmában ál-apacsok gorombáskodnak ál-apacsnökkel. Az apacs a produkció után felveszi becsületos polgári ruháját és másnap estig mint békés apa él a családjában. Az apacsné viszont itteni szerepkörre előtt 9-től 12-ig már valahol fellépett a kórusban, legjobb esetben az Opera-Comique-ban, legrosszabb esetben a Chateletben. A montmartrei kiskocsmában aztán boglyas fűjél és szurtos lékriben issza a whiskyt, bámulatraméltó mennyiségben. A jó külföldiek pedig megcsodálják az igazi apacs-t, a férfi piszkos ingét, amelyet külön mosdóban piszkítanak, a nő apacsnyuját, amelyet a színházi szabó kreált és a whiskyt, ami nem egyéb, mint — limonádé! Mint ahogy limonádé mindaz, amit az idegeneknek mutogatnak apacstanya címen. A putkót a legkiválóbb iparművész építette, az állandó felhomály egy kitérő ujszerű reflektor vívmánya és a rendtelenségen elsőrangú rendező keze érzik. Ez a modern apacstanya.

De azért akadnak Páris elrejtett, görbe utcáinak zugában olyan mulatóhelyek is, amelyeknek nem az üzleti szellem kölcsönözött romantikát. A Sacré Coeur csodálatos templomának tövében egy kis görbe-görbe utcába kalauzolt francia kisköröm. Megállunk egy olyan viskó előtt, hogy szinte rossz volt ránézni. Bejárat sehol, csak egy kis sötét lezárt ajtó sejtette, hogy itt valamilyen résznek kell lenni azok számára, akik be akarnak menni ebbe a roskadozó odúba. Barátom és kísérőm szertartásosan hármát kopogott, mire megnyílt az ajtó. Vigyorgóképi öregasszony állott előttünk és valamit hadart.

— Ebben a helyiségben az az érdekes — magyarázta kísérőm —, hogy ezt még nem fedezték fel az idegenek. Ide csak párisiak járnak.

Kanyargós lépcsőkön rossz-szagu pincébe értünk, onnan egy kis terembe, amely inkább nézett ki középkori titkos gyülekezőhelynek, mint kocsmának. A falakon két-három petróleumlámpa pislálott. A szanaszét heverő asztalok a kis terem közepét üresen hagyták. Szék nincsen a mulatóhelyen, mindenki padokon ül. Nyitott kandalóban tűz lobog. Az asztaloknál jobbra szerelmes párok összefofozkoznak, a kályha mellett kőtes montmartrei hölgyek lustálkodnak, kik nagy érdeklődéssel figyel egy gitáros fiatalemberre, aki a szoba közepén trágár dalokat énekel. A közönség beleszól, az előadó visszafelé, robusztus, durva kifejezések repülnek keresztül a sűrű, füstös levegőn. Az új vendégek érkezésére a dalnok abbahagyja a kuplét és odajön.

— Parancsolnak az urak?

A dalnok pincér is egy személyben. És konferanszié. Már jelenti is be, hogy a legközelebbi szám Mr. Majoumel, aki saját szerzeményű verseit fogja szavalni. Csakhamar elő is került a homályból Majoumel ur viccesen köszöntve a társaságot.

— Jó estét a jelenlevőknek.

Ez itt egy vice. Minden francia nevet rajta. Maga Majoumel ur a legjobban. Hogy bemutassuk őt is: vékony, girhes, szármalmas figura, negyven évesnek néz ki, de lehet hogy csak harminc. Rettenetesen van öltözve. Kaucukmádszertája alól sötétbarna ingeszálak kandáknak ki.

— Halljuk a költőt!... kiáltja a gitáros pincér.

A költő mélyen meghajlik és elkezd szavalni az »Est a Montmartre«-on című költeményét. Idegen számára érthetetlen argoiban rímekbe szedett dicsőítőket mond el. Mindenki el van ragadtatva. A kis nők szeretszét a homályos lokálban boldogan tapsolnak.

— Most következnek a »Náméro 4« című versben, amellyel a halhatatlanságra pályázom. — jelenti a költő.

És szavalt: kezd egy verset, amely arról szól, hogy a »Szeptember 4« uccában született negyedikén négy órakor jó szülei egybekelésének negyedik hónapjában. Ettől kezdve elmondia az egész életét csupa négyes számokban addig, míg négy ló kiviszi a temetőbe, ahol természetesen a négyes számú parcella 4. számú sírját kapja. Ez volna a vers, amelynek sorai között — még párisi erkölcsöket is tekintve — elvisehelhetetlenül triviális szövecek és izlésteleniségek vannak. A szavaltat után a költő egy frankért nyomtatásban is árulja a halhatatlan művet.

De az elmés konferanszié, miután egy asztalra két sartrózt helyezett el, már jelenti is, hogy a műsor következő száma: régi chansonok, Hófehér, rengő szakállu aggasztván és öreg, kifetett dáma léonok a közönség elé. A férfi ugy fest, mint egy pátriárka a jámbor könyvekben, az asszony a sok festék

alatt kacérosan öltözött, dekoltált, de elfonnyadt, szomorú máni. Kettőn leg-alább 150 évesek. Ebben ez a vice. A hogy ők kettőn a maguk elagottságukban előadják (a nő énekel, a férfi valami pengető szerszámon kíséri) a finom melódiaú öreg-öreg sanszonokat a szerelemről, az életéről, a tavaszi lepkekről és a rózsacsokorról — ez már nem is groteszk, ez egyenesen megható. Nekik, kettőjüknek, ahogy minden dal után meghajoltak a mécses előtt, őszlente nagy sikerük volt. Ők a primadonnái ennek a kis kabarének.

A pincér-konferanszié ujra jelenti: én következem hölgyeim és uraim. És a furcsa tour, a felórási műsor ujra kezdődik. Így megy kilencetől kettőig, minden este tíz »előadás« rendszerint táblás házakkal. Vannak, akik háromszor egymásután végignézik. Nekünk elég volt egyszer is Künn, a februári éjszaka langvos, mint a tavaszi esték Párison. Innen felülről ezer csillogásban szikrázik a nagy boulevard villamoscsodáival...
Stella Adorján

Spalajkovics párisi követ leányának szerelmi drámája

Newyorkban lelőtt egy amerikai milliost

Newyorkból jelentik: Spalajkovics Zóra, az SHS. királyság párisi követének leánya, aki ezidő szerint Newyorkban él, a nyílt uccán merényletet követett el Hupfel Adolf amerikai milliost ellen. A le ny revolverrel kétszer Hauptfelre lött, aki véresen összeesett. Mindkét lövés az arcán találta, állapota életveszélyes.

Spalajkovics Zóráat nyomban elfogták és a rendőrségre vitték. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy teltét feltékenységből követte el. Elmondotta, hogy Hupfel megkérte a kezét és ezért ment Newyorkba, a milliost

azonban az utóbbi hetekben megváltozott és ígéretét nem akarta beváltani. A bíróság elrendelte a leány fogvatartását.

E newyorki jelentéssel szemben — amelynek alapján kedden az egész világsajtó foglalkozott a merénylettel — Beogradban megállapítják, hogy Spalajkovics követnek csak egy tizenkét éves leánya van, így tehát lehetetlen, hogy a követ leánya lenne a tettese a merényletnek. Valószínű, hogy vagy névcseréről van szó, vagy pedig egy szélhámosnő adta ki magát Spalajkovics párisi követ leányának.

A gabonahossz európai hullámai

Politikai harcok Franciaországban a gabona drágulása miatt

A gabonahossz, amely a newyorki tőzsdéről indult világméretű utijára, nagy mértékben érezteti hatását az európai országokban. Franciaországban és Csehszlovákiában a gabona drágulása különösen súlyos feladat elé állítja a kormánytényezőket, mert a hosszt a spekuláció erősen kihasználja és ezzel még inkább drágítja az élelmiszereket.

A Herriot kormány és a gabonadrágaság

Párisból jelentik: A kamarában megszavazott gabonatorvénynek eddig semmiféle hatása nem volt, ellenkezően Franciaország különböző vidékeiről a kenyérdrak további emelkedését jelentik. Loir megyében a kenyér kilója a múlt hét óta 1.55 frankról 1.60 frankra emelkedett. Gard megyében február 9-én a félbarna kenyér árát 1.65, a fehérét 1.95 frankra emelték. Párisban a liszt métermázsánként tegnapelőtt óta 143 frank, ami az elmúlt hetekhez képest öt franknyi emelkedést jelent.

A kenyér és liszt árának folytonos emelkedését komoly gazdasági körökben kizáróan a frank belső vásárló erejének csökkenésével magyarázzák. A spekuláció legfeljebb csak annyiban működik közre, hogy kihasználja a frank-fluktuációt nyereszkesítő üzletekre. Általános az a vélemény, hogy a frank belső vásárló erejének az esése még most sem állott meg. Franciaországban évekig csak mérsékeltén éreztette a frank nemzetközi áriolyamessége a hatását a belföldi piacon, úgy, hogy Franciaország a háború óta Európa legolcsóbb államai közé tartozik, sőt antióta a vesztes országokban stabilizálódtak a valuták, Franciaország olcsóságban talán már az első helyen áll. Egy idő óta azonban a belföldi árak kezdenek a frank nemzetközi értékeléséhez igazod-

ni és ez az oka annak a drágulási folyamatainak, amely különösen a gabonánál érezteti hatását.

A gabonárák emelkedését és általában a belföldi árviszonyok kedvezőtlen alakulását alaposan kihasználja a kormány ellenzéke. Szakasztott úgy, mint ahogy a mostani kormánytöbbség a választások idején sikeresen agitált az akkori kormány ellen ugyanezzel az eszközzel, noha akkor a drágulási folyamat még nem volt annyira érezhető, mint a mostani. Most a nacionalista ellenzék visszaadja Herriotnak a kölcsönt. Ezért a kormány a közvéleményre való tekintettel kénytelen ígéreteket tenni, amelyek beváltása előreláthatóan nem lesz lehetséges.

Csehszlovákia fogyasztási szövetkezeteket szervez a drágaság letörésére

Prágából jelentik: Félhivatalos forrásból jelentik, hogy a kormány a drágaság letörésére elsősorban nagy fogyasztási szövetkezetet akar szervezni. Ennek a nagy szövetkezetnek az egész országban lesznek vállalatai és a már meglévő szövetkezetek is csatlakoznak majd hozzá. A szövetkezetek központosítják majd a gabona és lisztkereskedelmet. Az árakat a kormány fogja megállapítani. Minden magánkereskedő is vásárolhat a szövetkezetnél, de köteles lesz a lisztet a megállapított áron a fogyasztókhoz juttatni.

Egyébként Csehszlovákiában Amerika felől nagy gabonakínálat érvényesül, amely lényegesen leszorította az árakat. Az amerikai ajánlatok a múlt héthez képest 60 centtel olcsóbbak métermázsánként. A kormány még egyéb tervekkel is foglalkozik, hogy a gabonadrágulást megszüntesse. Meg akarja művelteni elsősorban azt a 70.000 hek-

tár földet, ami Csehszlovákiában még műveletlen és amennyiben a mostani tulajdonosok erre nem hajlandók, az állam kisajátítja ezt a területet. Azonkívül Szlovenszko déli és keleti részén talajjavítási munkálatokat terveznek, hogy az ott lévő, most egyéb célokra felhasznált területeket alkalmassá tegyék gabonatermelésre.

„Magyarország

nem foglalhat helyet a katonai ellenőrzőbizottságban"

Benes lapjának támadása Magyarország ellen

Prágából jelentik: A Prager Presse Benes lapja hosszú cikkben foglalkozik a katonai ellenőrzés kérdésével és a magyar kormánynak a Népszövetséghez intézett legutóbbi jegyzékével. A lap azt fejtegeti, hogy a katonai ellenőrzésnek a Népszövetségre való átruházása teljesen megfelel a békeszerződésnek és vitatja a magyar kormányt az azt a jogát, hogy maga is helyet foglaljon a bizottságban.

A szomszéd államok közreműködése a lap véleménye szerint csak előnyös lehet, mert ezek az államok tájékozottságukkal elő fogják mozdítani a bizottság munkáját. A lap heves támadással fejezi be fejtegetéseit és azt írja, hogy Magyarország azáltal, hogy kifogásolja a szomszéd államok részvételét a bizottságban, csak megerősíti azt a felfogást, hogy az ellenőrzés igenis szükséges.

Állami hivatal

a szabad ég alatt

Kilakoltatták a novisadai mértékhitelcsitő hivatalt

Noviszadon az Usztavszka-ucca 6. szám alatt van az állami mértékhitelcsitő hivatal, amely a hordók, mérlegek, vendéglői üvegek és poharak hitelcsitőjét végzi. Rösztler Albert kereskedő, az Usztavszka ucca 6. számú ház tulajdonosa már egy év óta nem kapott lázbért s ezért a novisadai járásbírósnál pert indított a mértékhitelcsitő hivatal ellen. A járásbírósnak hivatkozással a lakbértörvényre, miután a lakó, a jelen eszeiben az állam, két hónapnál hosszabb ideig nem fizetett lakbért, kimondotta, hogy a háztulajdonos jogosítva van a lakó kilakoltatására.

A járásbírósnak ítélet még decemberben jogerőre emelkedett, a háztulajdonos azóta is türelmesen várta, hogy az állami mértékhitelcsitő hivatal a jogerős ítélet következtében kihurokoljon. Minthogy ez nem következett be, Rösztler Albert a járásbírósnak fordult, hogy szerezzen érvényt ítéletének.

A járásbírósnak végrehajtó a rendőrség közbejöttével kilakoltatta az állami mértékhitelcsitő hivatalt, melynek bútorai, felszerelése, irattára, könyvei az Usztavszka ucca udvarán és kapualjában vannak elhelyezve.

Dr. Markovics Glisa városi tanácsnok, a lakáshivatal főnöke, a mértékhitelcsitő hivatalnak a felelősségi bíróság Kralj Alexandrova ucca 17. számú házában utalt ki egy szobát.

Az állami mértékhitelcsitő hivatal főnöke azonban nem fogadta el a kiutalást, mert szerinte a főnöknek két szobára van szüksége és mindaddig, amíg a város megfelelő helyiséget nem ad, nem hajlandó az udvarban és kapualjában tüntetőleg elhelyezett berendezést elvitetni és szabad ég alatt végezteni a hivatalos teendőket.

A mértékhitelcsitő hivatal azért nem fizetett lakbért, mert nem tudott, a minisztérium a hivatalnak egy év óta hozzá felterjesztett tizenhét sürgetésre azt a választ küldte, hogy az állami költségvetésből kifizette a novisadai mértékhitelcsitő hivatal lakbérét bedíltant.

Sztrájkba léptek a budapesti Opera zenészei A tárgyalások eredménytelenek

Budapestről jelentik: Az operaházi zenekar fizetésemelési mozgalmát indított és egymillió koronás fizetésemelési memorandumára a keddi napra kérte az Operaház választát.

Báró Wlassics Gyula főigazgató a zenekar memorandumát eljuttatta a kultuszminisztériumba, ahol azonban nem döntöttek az ügyben. A kultuszminisztériumnak az az álláspontja, hogy amiről szó van, hogy terminusra, azaz a keddi napra történjék a válaszadás, azt már elvi okokból sem teljesíthetik. Nem adnak végleges választ, mert ez nagyon káros precedenst jelentene.

Az operaházi zenészek ezzel szemben ragaszkodtak követeléseik teljesítéséhez és kijelentették, ha kérésüket nem teljesítik, akkor a keddi próbán már nem is jelennek meg. A zenekar megbízottai délig tárgyaltak báró Wlassics főigazgatóval, aki közölte, hogy a követeléseket ilyen rövid idő alatt nem teljesítheti.

A zenekar tagjai erre kimondták, hogy nem vesznek részt a próbán.

Halálos vasuti szerencsétlenség Szuboticán

Egy asszonyt elgázolt a tolató mozdony

Borzalmas szerencsétlenség történt kedden reggel a szuboticei vasuti állomáson. Az egyik tolató mozdony elütötte özvegy Din Jánosné szuboticei Halasi-szőlők 263/a szám alatti lakost és halálra gázolta.

Dán Jánosné reggel hat óra tájban a vasuti fűtőház felé igyekezett a síneken keresztül. A sötétben nem vette észre, hogy egy mozdony háttal közeledik feléje és már csak akkor akart elugrani a sínpréről, amikor a mozdony néhány lépésnyire volt tőle. Az ugrás rosszul sikerült, a kerekek elkapták a szerencsétlen asszonyt és teljesen összeroncolták. A kerék elvágta Dánné bal lábfejét, baltérdét, jobb lábát, azonkívül leszakította a jobb karját és a fejét összeroncolta.

A szerencsétlenségről nyomban értesítették a rendőrséget és a mentőket, akik kivonultak a helyszínre. Dánné holttestét a mentők beszállították a Bajai uti temető hullaházába. A rendőrség megindította a nyomozást.

46.306 választó szavazott le a noviszdai kerületben

A választási főbizottság beszámolója

Noviszdáról jelentik: A noviszdai kerület választási főbizottsága már elkészült munkájával és a következő végleges eredményeket állapította meg:

Noviszdai városban a radikális párt 2740, a földmives párt 25, a német párt 131, a szocialista párt 227, a Davidovics-párt 570, a magyar párt 391, a független munkaspárt 105, a Pribicevics-párt 584 szavazatot kapott. A leadott szavazatok száma 4473.

Noviszdai járásban a pártok előbbi sorrendje szerint 6460, 128, 1843, 193, 1644, 1051, 80, 648 összesen 12.107 szavazatot adtak le.

A zsabljai járásban 3840, 819, 224, 414, 342, 288, 33, 85, összesen 6035 szavazatot adtak le.

A palánkai járásban 3940, 204, 3630, 175, 339, 84, 43, 258, összesen 8797 a leadott szavazatok száma.

A staribecsei járásban 4235, 154, 76, 1488, 1056, 1155, 68 és 709, összesen 8958 a leadott szavazatok száma.

A titeli járásban 4123, 195, 201, 127, 656, 37, 24, 266, összesen 5629 választó szavazott.

A noviszdai kerületben 46,306 szavazatot adtak le és a hányados, ami egy mandátum elnyeréséhez szükséges: 6615. A hányadost a radikális párton kívül egy párt sem érte el s így a radikális párt 5 mandátumot kapott, a hatodik mandátumot a német párt kapta, mint amelyiknek a kisebbségben maradt pártok közül a legkevesebb szavazatot hiányzott ahhoz, hogy a hányadost elérje.

Az első mandátum dr. Miletics Szlavkó közegészségügyi miniszteré, a második (Noviszdai város és járás) Popovicki Pavle tanaré, a harmadik (zsablya—titeli járás) Katic Miklós esperesé, a negyedik (staribecsei járás) dr. Stasics Jankó szrbobrani orvosé, az ötödik (palánkai járás) dr. Bugarszki Lázár volt bácsme gyei főispáné, a hatodik, amely a német pártnak jutott, dr. Moser János zemuni ügyvédé.

Angol hadihajók a távol Kelet vizein

Átcsoportosítják az angol flottát

Londonból jelentik: A Daily Express tudósítójának jelentése szerint február 21-ére hat angol cirkáló vontak össze Singaporéba. Singaporéban három főparancsnok fog találkozni és tanácskozásai a keleti vizeken történő új brit birodalmi flotta képzési programjának egy részét fogják megvalósítani. A főparancsnokok tanácskozásai tisztán stratégiai jellegűek lesznek.

Amióta az északi tengeri haderő megszünt, a brit tengeri haderő lassu átcsoportosítása ment végbe, amelynek ingája annak idején délkeleti irányba tért el, most pedig újból kelet felé fog lendülni, aminak következményeképpen uemsokára a távol Kelet vizein fog megjelenni egy angol hadiflotta. A keleti flottát már régóta sürgetik az angol birodalom imperialisztikus tényezői a brit birodalom jövője érdekében és ennek a követelésnek teljesítése nyilvánul meg a mostani intézkedésekben.

Letartóztatták a háromnevű albárónőt

Ékszeréért és bundáért hamis csekkel akart fizetni egy gazdag urilány

Budapestről jelentik: Liszt Hugó ékszerész kedden bejelentette a főkapitányságon, hogy egy szélhámosnő, aki báró Turnovszky Istvánné néven mutatkozott be, hasonló módon akart tőle negyven millió korona értékű ékszert kicsalni, mint néhány hete valaki a Bachruch-cégtől. Az állítólagos bárónő ezuttal is csekkel akart az ékszerekért fizetni, majd azt kérte, hogy a Hungária-szállóban levő lakására vigyék el az ékszereket. Az ékszerész nem küldte el a kiválasztott platina-láncot és briliánsgyűrűt, hanem e helyett értesítette a rendőrséget, ahonnan detektívek mentek ki a szállodába és igazoltatták a báró Turnovszky Istvánné néven bejelentett fiatal hölgyet.

A szélhámosnő eleinte felháborodva tiltakozott, közben azonban ékszerészlettől és szűcsöktől egymásután hozták a megrendelt árukat, amelyeket a zavarba jött bárónő ugyanolyan hamis csekkekkel akart kifizetni, mint aminővel a Bachruch-cégnél próbálkozott. A detektívek ekkor előállították a főkapitányságra, ahol beismerték, hogy Szabó Annának hívják. A detektívek megállapították, hogy a huszonnyolc éves nő, rendkívül gazdag családból származik, egy volt alispán leánya és családjának nagy földbirtoka van a Dunántúlon.

Szabó Anna bevallotta, hogy hetek óta kísérletezik hamis csekkek beváltá-

sával. A Bachruch-céget báró Radvánszky Jánosné néven akarta megkárosítani és a Pannónia-szállóba küldetett magának több száz millió korona értékű ékszert. Az Arany és Lukács-cégnél Méray Horváth Károlyné néven operált és a Bristol-szállóban rendezte be hadműveleteinek bázisát. Kísérletezése azonban egyetlenegyszer sem járt eredménnyel, mert a hamis csekkeket egyik cég sem fogadta el, hanem készpénzt követelt.

A rendőrség érthetetlennek találja, hogy a gazdag urileányt mi vitte a szélhámosságok elkövetésére. Valószínűnek tartják, hogy bűntársa van, mert a szállodákban mindig férfi rendelte meg a szobákat Szabó Anna számára. A kézrekerült szélhámosnő ezt a férfit — aki valószínűleg a szélhámosságok értelmi szerzője — vonakodik megnevezni.

Osztrák-magyar szerződés a munkásbiztosítók ügyében

A burgenlandi pénztári tagokat átvették az osztrák biztosítók

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Tagblatt szerint Ausztria tárgyalásokat kezdett a szomszédos államokkal a munkásbiztosítópénztárak ügyében.

Magyarországgal két szerződést kötöttek, amelyek a Burgenland elszakítása következtében aktuálissá vált kérdéseket rendezik. Magyarország ugyanis oly burgenlandi lakosoknak, akik tagjai a mezőgazdasági, a vasuti és a hajózási biztosító pénztáraknak, baleset, rokkant és egyéb járulékokat köteles fizetni.

Magyarország kötelezettségeit most az osztrák biztosító pénztárak vállalták magukra és ezért Magyarországtól 241,610,000 magyar koronát, valamint értékpapirokat kapnak. Ilyen címen Magyarország a többi országgal szemben is vannak kötelezettségei, amelyek teljes összege három és fél milliárd magyar korona, de ebben az összegben még nem foglaltak a mezőgazdasági biztosításokból keletkezett kötelezettségek.

Eskütt, mint följelentő

Sikkasztásért bepörölte egyik bűntársát

Budapestről jelentik: Eskütt Lajos és Márffy József, akiknek a mai korszellemet egymást kiegészítő bűnügyei mindvégig párhuzamosan folytak az igazságszolgáltatási fórumok előtt, bíróság-ítéleteik kihirdetése óta a legjobb barátokat tartják fenn egymással a fogházban. Az utóbbi idők két legnagyobb perének vádlottjai most mint följelentők szerepelnek. Eppen a napokban irtuk meg, hogy Márffy József sikkasztás miatt följelentette egyik barátját, Pallák Sándor pénzügyőrt, mert azt a pénzt, amit Márffy a fogházból kiküldött neki, hogy számára ebédet küldjön be érte, elsikkasztotta. A jóbarátok úgy látszik mindig megbízhatatlanok, mert ma Eskütt Lajos egyik ismerőse, Takács Ferenc volt főhadnagy állott a járásbíró-ságon vádlottként és vele szemben Eskütt Lajos panaszosként.

Takács a szállítási panamáiban a megszökött Mengele Alajossal együtt tevékeny részt vett és Eskütt följelentése szerint öt kétszáz ezer koronával megkárosította. Takács a tárgyaláson tagadta ezt és azzal védekezett, hogy egyrészt Mengele tartotta meg a szobanforgó összeget, másrészt pedig ő Esküttel elszámolási viszonyban áll a szállítást engedélyek ügyéből kifolyólag.

A bíróság elnapolta a tárgyalást és több tanu kihallgatását rendelte el.

Perzsa, smyrna és plüsszöngy
függönyök, szelontakarók, b. mul. to.
olcsó árakon
KRAUSZ EDÉNÉL, NOVISAD

CIRKUSZ

Jegyzetek a párisi színházról

A ruhatárba csak az idegenek adják be a kabátjukat. A benszüllöt kabátban ül az első sorban. Sokan kalappal a fejükön, mint a zsidótemplomban.

Az előadás kezdetét kopácsolással jelzik. Azt mondják, hogy ez Molière óta szokás és nem akarnak rajta változtatni. Szép kis szokás. Idegen fül ki nem bírja.

Előadásközben is lehet a nézőtérre bemenni vagy onnan távozni. Ezt a franciák úgy értelmezik, hogy csak az előadás megkezdése után szállingóznak be. Székesapokadás, üdvözlések, láрма. Az első felvonásból egy szót nem lehet hallani. Ezt a franciák tudják is, ők csak a felvonás vége felé érkeznek.

Szokatlan nekünk, hogy a Sasfiók első felvonásbeli nagy jelenete közben a nézőtérrel egyre hallatszik:

— Merci, monsieur!

Ez itt rendes dolog. A jegyszédőnek kötelező borraivalót adni — és a jegyszédő kötelezőnek tartja azt hangosan megköszönni. Hadd hallja mindenki, hogy ő milyen illedelmes! Az nem zavarja őket, hogy a reichstadi herceg kiabál a színpadon. Ők jobban kiabálnak.

A kijáratokat és sorközöket úgy telepakálják pötszékkel, hogy mozdulni se lehet. Itt nincsenek szigorú tűzrendészeti szabályok. Különböző nem árt egy színháznak se, ha körülrakják pötszékkel. Néhány nagyobb színházat kivéve mindannyi tűzveszélyes.

Szünetben vicceket vetítenek a függönyre. Akkor is, ha a legszomorúbb Shakespeare-drámát látszik.

A büntetésben nem árulnak semmitféle omni-valót, csak italokat és cukorkát. Ez azért van, mert minden párisi színház vacsora után kezdődik. Elmés direktor találta ki, hogy a jól bevacsorázott polgár nagyobb türelemmel nézi végig a darabot, mint az éhes ember, aki már a második felvonás elején a bécsi szelre gondol. A türelemre itt szükség is van, mert a színházak nivója — egy-két színház és a revük kivételével — messze elmarad a bécsi vagy a budapestitől.

A dohányos színházakban nincs hamutartó. Mindenki a szőnyegre dobja a hamut és a cigarettavéget.

A premiéren a szerző csak akkor jön ki, ha nagyon invitálják. Akkor is csak a végén. De az gyakran előfordul, hogy nem nagyon invitálják. Devalnak a napokban volt premiéje, senki se hívta a függöny elé. Ott várta a kulisszák mögött, frakkban a meghívást.

Ha a nézőtérben beszélgetnek, senki se püsszeg. Itt úgy értelmezik a demokráciát, hogy ha a színésznek szabad beszélni és még pénzt is kap érte, akkor pláne szabad a nézőnek, aki fizet.

A francia csak a házafias daraboknál tapsol, különben a színész a feje tetejére állhat, míg végre kap egy tapsot. A Sasfióknál minden mondatot megtapsolnak. Pedig sok mondat van benne. Eppen ezért 1/2-től 3/4-ig tart az előadása.

Nem igaz, hogy a premiéren mindenki szmokingban vagy pláne frakkban van. Eppen annyi szürke ruha van a nézőtérben, mint bármelyik középeurópai színházban. Csak a revüszínházakban lehet látni sok kifogástalan szmokingot. Itt ugyanis a jegyszédők szmokingot viselnek.

HIREK

•••

— **Javul dr. Szekulics Milán állapota.** Noviszadról jelentik: Dr. Szekulics Milán állapotában lényeges javulás állott be. A beteg fejről és kezéről már levették a kötést és belső sérülése is gyógyul.

— **Az 1904. évfolyambeli bevonulása.** Szentáról jelentik: Az 1904. évfolyambeli katonakötelesek a hadügyminiszterium rendjeletere szerint, a lovasághoz március elsején, a gyalogsághoz április huszadikán tartoznak bevonulni csapattesteikhez. A fegyvernélküli szolgálatosok február huszadikán vonulnak be.

— **Május elsejéig megmarad a lakáshivatali intézmény.** Szentáról jelentik: A szociálpolitikai minisztérium leiratot intézett a szentai főszolgabíró-sághoz arról, hogy a lakáshivatali intézménye május elsejéig megmarad.

— **A beogradi érsek a római zarándokutról.** Becskerekéről jelentik: Rodics Rafael beogradi érsek, bánáti apostoli adminisztrátor kedden küldötte meg részletes utasítását egyházmegyéje papságának a római szent évi zarándoklatra vonatkozólag. A zarándokok május huszonhatodikán indulnak Zagrebból. Visszafelé Aniniben időznek. Minden résztvevő két igazolványt kap, amellyel a missziós kiállítás látogathatja és résztvehet a pápai fogadtatáson.

— **Uj rendőrkapitány Becskereken.** Becskerekéről jelentik: A belügyminiszter Jójics Milivoj Torontól vármegyei aljegyzőt Becskerekre rendőrkapitánnyá nevezte ki. Az így megüresedett aljegyzői állásra Alexijevics Sándor szubotical rendőrfogalmazót nevezték ki.

— **Február huszonegyedikén lesz a novisadi sakkverseny.** Noviszadról jelentik: A sakkegylet kedden gyűlést tartott, amely elhatározta, hogy a sakkversenyt február 21-én tartják meg. Első díj ezer dinár, második díj hatszázötven, harmadik díj ötszáz dinár. Nevezési határidő február 19.

— **Felmondottak egy bécsi színház személyzetének.** Bécsből jelentik: A színház törvénye szerint a színházgatóknak e hónap 15-ikéig kell nyilatkoznok, hogy az augusztus 31-én lejáró szerződéseket meghosszabbítják-e a jövő szezóra. A Carltheater, amelynek anyagi összemúlásáról már több ízben hírt adtunk és amelyet a tagok saját résziükben csak a legnagyobb nehézséggel tudtak tovább vezetni, most elvezítli régi személyzetét, amennyiben ma mind megkapták a színház tulajdonosától a felmondólevelet.

— **Szerencsétlenség munka közben.** Noviszadról jelentik: Niskin Brankó kámenicai kőműves munka közben lezuhant egy magas kőfalról. Súlyos sérüléseivel szállították a novisadi kórházba.

— **Harangszentelés Kamenicán.** Noviszadról jelentik: Kedden szentelték fel a kámenicai görög-keleti szerb templom új harangjait. A felszentelés díszes egyházi ünnepség keretében ment végbe.

— **A jóvátételi bizottság adatokat kért Noviszadról.** A párisi jóvátételi bizottság megkereste Szlopcevic Milán novisadi főispánt, hogy közölje a bizottsággal, mennyi készpénz volt 1918. november 1-én a novisadi állami hivatalokban és a magyar államnak a Noviszadon 1918. november 1-én az ottani állami hivatalokkal, egyes alapokkal, jogi személyekkel szemben kövefelése. Azt is kérdezi a jóvátételi bizottság, hogy van-e a magyar államnak Noviszadon eladott ingatlan iránti kövefelése. A választ március 15-ig kéri a jóvátételi bizottság.

— **Olaszországban tüntetnek a fasizmus és a drágaság ellen.** Fiuméből jelentik: Olaszországban, az utolsó hetek alatt rendkívül nagy mértékben emelkedett az élelmiszerek ára. A lakosság, amelyet a fasista terror is cikserít, több helyen tüntetést rendezett a fasizmus és a drágaság ellen. Milanóban, Torinóban és Nápolyban a tüntetőket katonaság zavarta szét. Többen megsebesültek.

— **Véresre verték a rendőrök.** Noviszadról jelentik: Tatics Lázár begesi lakoshoz hétfőn beállított két rendőr, Mutibovic György és Pusics Vejkó s le akarták tartóztatni. Tatics elleneségült a rendőröknek, mire ezek rátámadtak és véresre verték. Az orvosi látel szerint Taticsnak egyik bordját teljesen szétroncsolták. Taticsot súlyos sérüléseivel szállították a novisadi kórházba.

— **Felakasztotta magát, mert tengeri betegséget kapott.** Fiuméből jelentik: A téli időszakban rendkívül gyakoriak a viharok a tengereken és ilyenkor a hajók utasai kivétel nélkül megkapják a tengeri betegséget. A Bany nevű személyszállító hajót szintén nagy vihar érte, úgy hogy az utasok valamennyien betegek lettek. A legfőbbbet szenvedett John Craeft amerikai kereskedő, akit az egyik reggelen felakasztva találtak kabinjában. A kabinasztalon cédula állott, amire csupán ennyi volt írva: „Nem bírom tovább a vihart good by.”

— **Hatezer dollár kártérítés pletykáért.** Newyorkból jelentik: Utica városban a törvényesek a napokban hozott ítéletet Bathke Katherine kisasszony, egy baptista misszionáriusnő pörében. A misszionárius kisasszony egy Willard H. Van de Walker nevű urat pörölt be, aki az egyik newyorki vasuti társaság alkalmazottja. A kereset szerint ötvenezer dollár kártérítést követelt. Van de Walker ur feleségül szeretne volna venni Katherine kisasszonyt, azonban a misszionáriusnő nem volt hajlandó igent mondani. A visszautasítás után a kikosarozott kérő uton-utfélen pletykázott a kisasszonyra s jelleméről nem hízegő dolgokat mondott el. A bíróság hosszas tárgyalás után igazat adott a misszionáriusnőnek, azonban az ötvenezer dollár kártérítést soknak találta és hatezer dollárban állapította meg azt az összeget, amelyet a vasuti alkalmazottnak a pletykákért kártérítésül fizetnie kell.

— **A novisadi polgári kaszinó évi közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A novisadi polgári kaszinó február 15-én délután három órakor tartja évi közgyűlést. A kaszinó a közgyűlésen új tisztúkat választ.

— **Közveilen vonat Párisból Londonba.** Párisból jelentik: Calais és Dover közt gőzkompot terveznek. Ezzel vége volna ezen a vonalon a többnyire viharos La Manche-csatornán át közlekedő kis gőzhajók korszakának. Ha ezt a régóta hangoztatott, de most végre napirendre tűzött tervet megvalósítják, Londonból átszállás nélkül, közvetlen kocsival lehet Párison át Svájcba, a Rivierára, Rómába utazni.

— **A termelés nemzetközi szervezését követelik a francia szocialisták.** Párisból jelentik: A grénoblei szocialista pártgyűlés tegnap délutáni ülésén Gaston Lévy jelentést terjesztett elő a gazdasági helyzetről. Jelentése azzal a végső következtetéssel zárult, hogy Franciaország csak úgy mentheti meg magát, ha megéri a termelés és a valuták nemzetközi szervezésének szükségét. Ebben az összefüggésben megemlítette a most alakított gazdasági tanács szerepét is. A pártgyűlés ezután a pártlap megteremtésének kérdésével foglalkozott, de dűlőre nem jutott. A delegátusok egyike kérte, hogy a párt a szükséges tőkét a kormánytól szerezzék meg. Ezt az ötletet élénk ellentmondá-

sokkal fogadták. A külföldi pártok küldöttei kerültek most sorra. Németország nevében Hilferding megelégedéssel állapította meg, hogy a német és a francia szocialisták között becsületes kapcsolat áll fenn. Nagy felelősség hárul rájuk, mert az ő megértésüktől függ az európai béke fentartása. Felszólította a francia szocialistákat, hogy a külpolitika terén ne tegyenek engedelményeket, nehogy megbénítsák a német szocialdemokraták mozgalmát. Beszédét azzal fejezte be, hogy a kölni zóna kiürítését nem szabad sokáig elodáztatni. Az angol munkáspárt nevében Thomas Shaw volt miniszter beszélt. Nagy lelkesedéssel fogadták a spanyol szocialisták képviselőjét. A belga munkáspárt részéről Nauters volt miniszter beszélt, aki bejelentette, hogy a belga munkáspártnak 650 ezer beiratkozott tagja van.

— **A fürdőmester szerelmi drámája.** Balatonfüredről jelentik: Hudák Ede balatonfüredi fürdőmester már régebben közeli ismeretségben élt Paunkirehner Imre fürdőtolpi főszakács feleségével. A fürdőmester viszonyát főnökei kifogásolták és elbocsátással fenyegették meg, ami annyira elkésztette, hogy vasárnap este barátjával és magával is végzett. Bezárkózott a főszakács feleségével egy kabinba, ahol három lövéssel megölte kedvesét, míg magát halálosan megsebesítette.

— **A szentai főgimnázium hangversenye.** Szentáról jelentik: A szentai főgimnázium tanulóifjúsága február 14-én hangversenyt rendez a Roya'-szálló nagytermében. A hangverseny után reggelig tartó táncmulatság következik.

— **Lugkőoldatot itatott a csecsemőjével.** Budapestről jelentik: Horváth Mária huszonké éves csecsemője 35. számú lakásán kétéves leánycsecsemőjének szájába lugkőoldatot öntött abból a célból, hogy a csecsemőt elpusztítsa. A csecsemőt anyjával együtt a Mosonyi-uccai rabkórházba vitték. Horváth Mariát a rendőrség őrizetbe vette, de csecsemőjét mellette hagyta, hogy ápolhassa.

— **Szép Zsuzska, Kodolányi Jánosnak.** az izmos tehetségű fiatal írónak első regénye a *Szép Zsuzska*, most jelent meg az Athenaeum kiadásában. A *Szép Zsuzska* izgalmas meséjű, erőteljes duzzadó regény. Szinte érzik rajta a föld, a kemény, rögs magyar föld szaga, mintha végigélnénk, helyesebben végigszenvendnénk a szép Zsuzska tragédiáját, napfényen mosolygó, nevető, kacagó, boldogságos szerelmétől az éji holdvilágban kódogó, eszelős parasztlány megcsalatottságát. Kodolányi alakjai köbevést, kemény magyar típusok. Beszédjük és gondolkozásuk nem változatos a szavakban, érzéseikben természetesen, leplezetlen őszinteségükben már az őszitőnk határán mozognak. A regény az olvasó érdeklődését egy pillanatra sem engedi lelohadni. Az izléses kiállításban megjelent kötet a szubotical Mamuzsics-féle könyvkereskedésben harmincöt dinárért kapható.

— **A féltékeny feleség sikkasztásért fejjelentette a férjét.** Bécsből jelentik: Különs kimenetelű féltékenységi ügy foglalkoztatja a rendőrséget. D. Vilmos öt év óta el feleségével, akit szerelméből vett el. A házastársak között napirenden voltak a féltékenységi jelenetek, amelyek végül furcsa lépésre indították az asszonyt: fejjelentette férjét cégénci, egy nagy bécsi áruháznál, hogy 100 millió koronát sikkasztott. A férj megdöbbenve védekezett, amikor gazdája elébe tárta az asszony fejjelentését és viszontfejjelentéssel a rendőrséghez fordult, amely megindította a nyomozást. A férj főnöke nem hisz alkalmazottjának bűnösségében, aki mindig az elképzelhető legrendesebben viselkedett, sőt hajlandó arra, hogyha mégis igaz volna a sikkasztás, az összeget havi egymillió koronás részletekben levonja D. fizetéséből, mert meg van róla győződve, hogy D. csak végső szükségben követelhette el az állítólagos sikkasztást.

— **Megkezdik a német kommunista „Cseka” bünpörének főtárgyalását.** Berlinből jelentik: A német kommunista „Cseka” ellen indított pör iránt, melynek főtárgyalása szerdán kezdődik, nagy érdeklődés nyilvánul meg. A vádirat szerint berlini orosz tényezők az orosz cseka mintájára szervezetet létesítettek, melynek feladata volt a kommunista célokat a terror eszközeivel szolgálni. Gyilkosságokat terveztek Secekt tábornok, Stinnes Hugó, Bosig nagyiparos és mások ellen. Rausch állítólagos árulót revolverrel megsebesítették. Neumann szedő a cseka feje, ezt nyilván be is ismeri. Neumann volt a többi gyilkosságok tervezője is.

— **Meguyították a választások előtt lezárt német vendéglőket.** Noviszadról jelentik: A választások előtt Vrbászon, Palánkán, Obrovácon, Gajdobrán és Hódságon a hatóságok több vendéglőt bezárattak és az ajtókat lepecsételtették. A vendéglősök ellen egészségügyi kihágás miatt eljárás indult. A köztisztaság elleni kihágás ügyében megindított vizsgálatot az egészségügyi bizottság befejezte és a vajdasági vendéglősök egyesületének jóállása mellett hozzájárult a vendéglők megnyitásához, ami hétfőn és kedden mindenütt meg is történt.

— **Zeneiskolai hangverseny Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A Delahorszky-Szedlacsék zeneiskola február 15-én a Szlobodában hangversenyt rendez. A koncerten a zeneiskola hetven tagú zenekara előadja Haydn Erdei szimfóniáját.

— **Repülőgép — magnéziumból.** Ujabb az autómobil és a repülőgépek gyártásánál igen nagy fontosságot, hogy minél könnyebbek és mégis elég ellenállóak legyenek a gépek. Ezért jut olyan nagy szerep a szerkezeteknél az alumíniumnak, mely sokkal könnyebb, mint a vas. A magnézium még könnyebb, mint az alumínium, körülbelül kétharmadrésze a magnézium sűrűsége az alumínium sűrűségének. A magnéziumnak, ennek az érdekes fémnek eddigelé nem sok hasznát vették. A legfőbb alkalmazása volt, hogy vakítóan fényes szép fehér lángjánál fotografiai felvételeket készítettek, vagy barlangok és más sötét helyek felkutatásánál használták; de fontosabb ipari alkalmazása nem volt, mert könnyen rozsdásodott. Megállapították, hogy ez a hibája abból ered, hogy az eddigi, leggyakrabban használt német előállítási mód mellett sem kaphatták a magnéziumot elég tiszta állapotban. Különösen az volt a baj, hogy mindig maradt benne egy kis nátrium, ami pedig tudvalevően nedves levegőn igen rohamosan oxidálódik. Ujabb az amerikaiak elektromos eljárással teljesen tiszta állapotban állítanak elő magnéziumot, melyet ipari célokra fognak felhasználni. A víz nem bántja, alkáliák nem hatnak rá, tömör állapotban nem is olyan gyulékony, csak az a baja, hogy a sósvíznek nem áll eléggé ellen, tehát a tengeri járműveknél nem igen használható. Most azon törik a fejüket a fémekkel foglalkozó technikusok, hogy olyan, szintén elég könnyű ötvözetet találják, amelynek ez a hibája se legyen. Minden egyes lépés, amellyel a technika a gépet könnyebbé teszi, egyuttal a mozdony, az autó, a repülő és a hajó technikájának a tökéletesítését jelenti.

— **Csakis »Kellco» nemes lőköre a legjobb.**

— **Az öngyilkos budapesti tőzsdebizományos.** Noviszadról jelentik: Az öngyilkossá lett Krausz Árpád budapesti tőzsdebizományos Noviszadról került a magyar fővárosba. Krausz Árpád Noviszadon a Zsófia-ínterim igazgatója volt, majd a háború előtt Budapestre költözött, ahonnan a háború után visszatért Noviszadra. 1920-ban végleg Budapestre tette át lakóhelyét, ahol tőzsdebizományos lett. A tavalyi tőzsdei krach anyagi romlásba döntötte és a fölötti elkéserevésében követte el az öngyilkosságát.

Hatperces darab keresték. Budapesti jelentik: A Fővárosi Operett Színház nagy revüjének egyes képei között apró kis tréfák, jelenetek vannak, amelyek összekapcsolják a sorra következő képeket. Ezeket a kis tréfákat ki akarja cserélni a színház, miután nem egyik tulságosan hosszú lélekzetű. Természetesen megindul a szerzők és a vicces emberek inváziója a színház felé, akik mind egy-egy jelenetet, kis darabocskákat nyújtottak át előadásra. Annyi a darab már a színházban, hogy alig lehet közöttük választani, azaz a színház nem is tud választani, miután a szerzők a legtrikább esetben felének meg a következőképpen: addig még kevés ember akadt, aki ötletet, szellemességeit egy hat percig tartó eseménybe tudta volna beleszorítani. A színház már megveit jónéhányat, de még mindig válogat és várja azt a sok szerzőt, akik hat perc alatt is elmondhatnának annyi ötletet, mint egy negyed vagy félóra alatt.

A novisadi kereskedőifjak táncmulatsága. A novisadi kereskedőifjak február 14-ikén a Sloboda-szállóban hangversenyt s táncmulatságot rendeznek. A koncerten Levova, a novisadi opera művésznője, továbbá a zenegyűlés és a Neven-énekkar működik közre.

A novisadi zsidó nőegylet bálja. A novisadi zsidó nőegylet február 28-án a Szlobodában bált rendez. A bált nagy érdeklődés nyitvánul.

Egy tizenöt és egy tizenöt éves fiú megölte szüleit és két testvérét. Münchenből jelentik: Néhány nappal ezelőtt Weicherben megölték a Masl-házaspárt és két gyermekét. A rendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy a gyilkosságot csak a Masl-házaspár két másik gyermeke követhette el, egy tizenöt és egy tizenöt éves fiú. Elfogták a két fiút, akik be is vallották a tettet. Elmondták, hogy szüleiket és két testvérüket előbb kalapáccsapásokkal elkábították, majd fejszével beverték koponyájukat. A rendőrség még nem tudta megállapítani, hogy miért követték el ezt a rémtettet.

A masamód. A szubotica zsidó nőegylet és népkonnya javára márciusban a szuboticai társaság ismert tagjaiból alakult működő gárda előadja *Heltai Jenő* kedves vigjátékát, a Masamódot. A címszerepét dr. *Havas Emilné*, s rajta kívül a főszerepeket *Törzs Anikó*, *Fáthné Vadródi Gizel*, dr. *Kellert Benőné*, *Fischer Andorné* játsszák. A főbb férfszerepeket dr. *Lordnt Zoltán*, dr. *Hirth Ferenc*, dr. *Havas Emil* adják. A többi szereplők is igen hálás szerepeket játszanak és a legnívósabb előadásra van kilátás.

A szuboticai asztalos iparosok február 12-ikén este 6 órakor értekezletet tartanak az ipartestület helyiségében.

Jugoszláv pavillon a budapesti nemzetközi áruminta kiállításán. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara szokásos tavaszi mintavásár helyett április 18-27-ig első nemzetközi áruminta kiállítást rendez. A kiállítás természetesen jugoszláv cégek gyárak és termelők is kiállíthatják áruikat. A budapesti SHS kir. kereskedelmi képviselő vezetősége azon fáradozik, hogy az összes SHS kiállítók ne a többi államból származó kiállításokkal együtt, hanem reprezentatív módon külön SHS pavillonban állítsák ki a jugoszláv áruikat, hogy így ebből a külföldi fogyasztói is és a kiállítást látogatók a fiatal jugoszláv ipar megismosodásáról tiszta képet szerezhessenek. A kiállítás résztvevő SHS vállalatok a részvétel módjait tekintve felvilágosításokat a budapesti SHS kir. kereskedelmi megbízottól, a beográdi m. kir. kereskedelmi megbízottól (Beograd, Strahinica Bana 43/a) díjtalanul szerezhetnek. A kiállítás való részvételi díj 12-18 arany koronába van megállapítva. — Nagy kedvezményeket nyújtanak a vásár látogatóinak is. A vásár látogatóinak szabályszerű és magyarországi utazásra is érvényes SHS utlevelekkel kell bírniok. Magyar vízum azonban nem szükséges.

Öt mandátumot kap a radikális-párt a szubotica kerületben?

A főbizottság elé került adatok állítólag eltérőek az eddigi jelentésektől

A választások lezajlása után a szubotica kerület szavazóhelyeiről olyan adatok érkeztek, amelyek alapján kétségtelennek látszott, hogy a kerület négy radikális és két demokrata képviselőt választott. A jelentések szerint ugyanis a radikálisok 16.664, a demokraták 7311 szavazatot kaptak, míg a többi pártnak nem sikerült a hányadot elérnie.

Kedden éjjel azonban az a hír terjedt el, hogy ez a számítás nem alapult végleges adatokon. A hír szerint, amelynek hitelességéről nem volt még alkalmunk meggyőződni, kedden délután érkeztek meg egyes községekből, így Szarakanizsáról és Zsednikről a választási jegyzőkönyvek, amelyek kevesebb demokrata-párti szavazatot tüntetnek fel,

mert ez utólag a vásár területén féláron adatik meg. A vásár látogatói vasuton és hajón féláru jegyek váltására jogosultak. Kivánatra olcsó lakásról is gondoskodik a vezetőség. E célból a vásárigazolvány lakásszelvényét előzőleg az Idegen Forgalmi Hivatalhoz (Harisköz 1.) kell beküldeni. Mindezen kedvezmények a vásárigazolvány birtokosokat illetik. A vásárigazolvány ára 80 dinárban van megállapítva. A vásárigazolványok belépti jegyül is szolgálhatnak, a vásár egész tartamára. Vásárigazolványok kaphatók minden SHS kereskedelmi és iparkamaránál. Kereskedelmi érdekteljesítéknél utazási irodákban, bankokban és a beográdi m. kir. követség utlevélosztályánál (Zorina u. 70) és a beográdi m. kir. kereskedelmi megbízottnál (Strahinica Bana 43/a).

Negyvenéves házassági évforduló. Novisadról jelentik: *Balog Dezső* férfszabó, a novisadi Petrovič és Krausz Dávid-cég baltagja, vasárnap szűk családi körben ünnepelte házasságának negyvenedik évfordulóját. A jubiláns házaspárt tisztelői és barátai szerencselátnakokkal halmozták el.

KÖZGAZDASÁG

Szarajevó is tőzsdét kér. A szarajevói kereskedelmi kamara és a többi gazdasági szervezetek a kormányhoz azzal a kérelemmel fordultak, hogy Szarajevóban is tőzsdét állítsanak fel. A kérvényezők arra hivatkoznak, hogy az uzsice-vandistai újvasutvonal megnyitása óta Szarajevó áruforgalma jelentősen megnövekedett.

A bécsi Industriebank likvidálása. Bécsből jelentik: Az Allgemeine Industrie Bank likvidálását a Treuga hajtja végre. A likvidálás nagy nehézségekbe ütközik. Kiderült ugyanis, hogy az aktívák még a likvidálás költségeire sem elegendők, nemhogy fedezetet nyújtanának a hitelezők között széjjelosztandó 25 százalékos kvótára. Mindezekelőtt hiányoznak a depótértékek, ezek közül még olyanok is, amelyek semmivel sem voltak megterhelve. Viszont az aktívák között szerepelnek igazgatósági tagok tartozásai, amelyek eddig még nem folytak be. Ezek a tények arra bírják a hitelezőket, hogy az egyezségi eljárás helyett csődeljárás megnyitását kérjék, hogy így az igazgatósági tagok felelőssége meg legyen állapítható.

A magyar kormány kereskedelmi tárgyalásokat kezd Jugoszláviával és Ausztriával. Budapesti jelentik: Az *Esti Kurir* értesülése szerint a magyar-csehszlovák kereskedelmi tárgyalások befejezése után sor kerül a jugoszláv-magyar és magyar-osztrák kereskedelmi szerződések megkötésére is.

mint amennyiről a telefonjelentések beszámoltak. A különbség, mint értesülünk, olyan mérvű, hogy ennek alapján a demokrata-párt csak egy mandátumot kaphatna. Ha ez a hír megfelel a valóságnak, akkor a radikális-pártnak nem négy, hanem öt mandátum jutna és így *ifjabb Gállly Györgyöt* megválasztott képviselőnek jelentené ki a főbizottság, míg dr. *Pleszkovics Lukács*, a demokrata-párt szubotica jelöltje el-esne a mandátumtól.

A választási főbizottság előreláthatólag a szerdai nap folyamán fejezi be munkáját és állapítja meg a hiteles adatok alapján, hogy a szubotica kerület mandátumai hogyan oszlanak még a pártok között.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. február 10.

Budapest deviza 1158—1183, valuta 1178—1186.

Prága deviza 55.62—56.12, valuta 55.50—56.

Berlin deviza 689—691 milliárd márka, valuta 684—688 milliárd márka.

Bécs deviza 1164—1168, valuta 1157—1160.

Trieszt deviza 39.60—39.70.

London deviza 292.50.

Newyork deviza 163.25.

Zürich, febr. 10. Zárlat: Beograd 8.475, Páris 27.80, London 24.81, Newyork 518.50, Brüsszel 26.50, Milanó 214.80, Amsterdam 208.95, Berlin 123.50, Bécs 73, Szófia 377.50, Prága 15.30, Varsó 100, Budapest 72, Bukarest 267.50.

Beograd, febr. 10. Zárlat: Páris 3.28, London 292.50—293, Newyork 61.10—61.15, Genf 11.78—11.80, Prága 1.8025—1.8075, Milanó 2.525—2.53, Szaloniki 102, Bukarest 32, Bécs 8.60—8.62, Budapest 8.50—8.55.

Novisadi terménytőzsde, febr. 10. Az irányzat lanyha, a forgalom csekély. Irányárak: Buza, bácskai 76 kg.-os 470 dinár, 75—76 kg.-os tiszta hajóállomás 460—470 dinár, bácskai 78—79 kg.-os 485 dinár, Zab bácskai 325—330 dinár, Tengeri 205—210 dinár, szerbiai fehér beogradi paritás 215 dinár. Liszt 0-ás GG. 670—685.

Szentl gabonaárak. Szentáról jelentik: A keddi gabonapiacra a következő árak szerepeltek: Buza 445 dinár, Árpa 290 dinár, Zab 280 dinár, Ó-tengeri 220 dinár, Új-tengeri morzsolt 200 dinár, márciusi 200 dinár, Rozs 320 dinár, Bab 305 dinár, Köles 270 dinár, Repce 915 dinár, Muharmag 425 dinár, Heremag 1510 dinár, Sörárpa 320 dinár, Liszt 0-ás GG. 720 dinár, 2-ös 650 dinár, kenyérliszt 5-ös 600 dinár, 7-es 470 dinár, Korpa 200 dinár.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 10. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat jól tartott. A kínálat gyenge, a kereslet jobbmínőségű áru iránt élénk.

Az amerikai piacokról is tartott irányzatot jelentenek. Chicagóban a májusi buza egynegyed centtel olcsóbb, a tengeri egynyelcad centtel, a rozs változatlan, a newyorki buza 2 egynyelcad centtel olcsóbb.

Külföldi gabonajánlatok gyengébbek. Csak másodkézhöz ajánlanak argentinai buzát 327 shillinggel cis Trieszt tonnánként. Jugoszláv buzát is ajánlanak, ez azonban túl van a budapesti paritáson,

95. évi Károlyi értekezés az igazságügyről.

A budapesti tőzsdén nyitáskor mindössze néhány tétel tisztavidéki és tisztatuli buzát ajánlanak 610—612.500 koronával budapesti paritásban, dunántúli és pestmegyei 76 kilogrammos fajszalma buzáért 597—600.000 koronát kérnek.

A rozs jól tartott, 515—520.000 koronát kérnek Budapesten a rozs méter-mázsájáért.

Budapesti értéktőzsde, febr. 10. Jól tartott irányzattal indult ma a forgalom, amely valamivel élénkebb volt, mint tegnap. Az árfolyamokban eleinte lényeges eltolódás nem volt, mert a vezető értékek alig egy százalékos eltéréssel tudtak újabb elhelyezkedést találni a tegnapi árfolyamokhoz viszonyítva. Később azonban a hangulat változó volt, bizonytalanabb és ingadozóvá vált a tőzsde és főleg azok a részvények szenvedtek, bár csak átmenetileg, erősebb árvészteséget, amelyek az elmúlt üzleti hét folyamán a spekuláció játékpapíriai voltak.

Tőzsdézárlat (ezer koronákban): Angol-magy. 35.5, Földhitelb. 200, Szlavon jelz. 68.5, Lloyd-bank 1.5, Cseh iparb. 18.5, Magyar hit. 436, Jelzőloghitel 44, Leszámítoló 69.5, Olaszbank 20, Osztrák hitel 165, Keresk. bank 1145, Beocsini 1055, Magnezit 1775, Asziant 68, Ált. kőszénb. 2960, Athenaeum 76, Franklin 75, Globus 30, Gazd. gép 160, Foggyver 885, Ganz Dan. 2745, Ganz vill. 2260, Ált. gépgy. 18.5, Magyar acél 165, Mercuria 1.4, Guttmann 680, Malomsoky 8, Otá 510, Szlavónia 64, Nasici 1800.

Csikágói gabonátőzsde, febr. 10. Buza májusra 190.75, buza júliusra 162, buza szeptemberre 148.625, Tengeri májusra 133.625, tengeri júliusra 135.125, tengeri szeptemberre 134.875, Zab májusra 60.375, zab júliusra 61.3, zab szeptemberre 58.625, Rozs májusra 167.25, rozs júliusra 142.25, rozs szeptemberre 124.

Newyorki gabonátőzsde, febr. 10. Buza őszi vörös 211.625, buza őszi kemény 203.125, Tengeri 139.625, Liszt sp. w. cl. 890—940.

Az irányzat allg tartott.

Vizállás

Novisadról jelentik: A novisadi hidrotechnikai hivatal kimutatása a jugoszláviai vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 144 (—2), Bogojevó 131 (+1), Vukovár 126 (+4), Palánka 128 (+8), Novisad 99 (+11), Zemua 30 (+15), Pancsovo —5 (+17), Dráva: Maribor 14 (—6), Zakanj —147 (+2), Terezinopolje —116 (+2), Donji Miholjac —32 (+2), Oszijek —7 (—4), Száva: Zagreb —68 (+12), Sisak —40 (—), Jasenovac 76 (—2), Bród 81 (—3), Samac 120 (—1), Mitrovica 99 (—1), Beograd —50 (+15), Tisza: Szenta —100 (—), Becse —90 (—12), Titel 58 (+15).

VEGYEN EGY PÁR

„KULCS“-jegyes harisnyát (vörös, kék vagy arany jeggyel) és meggyőződik, hogy 1 pár annyi ideig tart, mint 4 pár másik harisnya. Mindenütt kapható.

Harisnyák „KULCS“ nélkül hamisítottak. 931-5

HA NYUGODTAN AKAR ALUDNI
biztosítsa lakását és üzletét

„BERNOLD“-féle

acél- és faredőnyökkel
GYÁR: NOVISAD 1018

NYILTTÉR.

Fájdalmas és gyászos szívvel közöljük rokonainkkal és jóbarátainkkal, hogy családunk feje

SCHOSSBERGER JÓZSEF

ügyvéd

a végtelenül jó ember 74 év örömebe és bájba belefáradva, 1925. február 9-én este 8 órakor nyugodni tért őseihez.

Temetése Subotcán 1925. február 11-én d. u. 2 órakor.

Aldassók emléke, amint azt ő megérdemelte.

Schoßberger Józsefné szül. Krausz Etel felesége, Dr. Schoßberger Endre, Gellér Lipótné Schoßberger Leon, Dr. Wolf Gyuláné Schoßberger Edit gyermekei, Gellér Lipót, Dr. Wolf Gyula vejei, Wolf Ági, Wolf Miklós unokái.

Gyászolják még testvérei, sógorai és sógornői

POZIV.

„BAČKA“ Fabrika Spirita i Kvasca D. D. Izveštava, da će na dan 1. marta 1925 god. u 11 sati održati redovnu godišnju skupštinu u advokatskoj kancelariji Dr. Jako Fischer-a i Dr. Elemara Kalmara u Subotici sa sledećim dnevnim redom:

1. Odredjivanja zapisničara i overovljača zapisnika.
2. Izveštaj upravnog i nadzornog odbora, iznašanje bilansa računa gubitka i dobitka i donešenja rešenja o dodelivanju ili o ne dodelivanju razrešnice.
3. Preinačenje društvenih pravila sa izmenom teksta firme.
4. Izveštaj, da su članovi Upravnog Odbora dali ostavku, otpuštanje onih članova, koji nisu dali ostavku i izbor novih članova upraviteljstva.
5. Izbor članova nadzornog odbora.
6. Eventualni predlozi.

Deontičari se sa tom opomenom pozivaju na skupštinu, da oni koji žele na skupštini učestvovati, da su dužni privremeno priznanice, pre početka skupštine deponovati u društvenu blagajnu kod subotičke firme: „Aleksandar Goldman i Drug“.

Upraviteljstvo.

Račun bilansa

Račun tvorničkog uredj. i strojeva 1051802'55, Račun blagajne 11105'26, Račun nekretnine 404760'—, Račun trošk. osnivanja 111307'—, Račun skladišta melase 74000'—, Račun skladišta pom. tvora 64351'—, Račun skladišta kvasca 26542'—, Račun skladišta materijala za pakovanje 13777'30, Račun skladišta spirita 1460'—, Račun skladišta goriva 20800'—, Račun skladišta burada 13050'—, Dužnici 191693'03, Čisti gubitak 434853'25. Ukupno 2419501'39 Din.

• Račun dioničke glavnice 1000000'—, Vjerovnici 1419501'39. Ukupno 2419501'39 Din.

U Subotici, 31. decembra 1924

Upraviteljstvo:

Za blagajnu:
Zvekanov

1174

Za knjigovodstvo:
Neč. t. j. v. potpis

VI. Kari Michaelis

Hét nővér 40 dinár

V. Clement Vautel:

Önagysága
nem akar gyereket
38 dinár

IV. Pierre Benoit:

Királyasszony szeretője 42 dinár

III. Pierre Weber:

Pompadour kalandja 34 dinár

II. Dosztojevszkij:

Fehér éjszakák 25 dinár

I. H. G. Weis:

Az álom
60 dinár

Postal megrendeléseket
beérkezés napján
elintézzük.

VIG

könyvkereskedése
Subotica

?

Irta: Octave Mirbeau

La Bouille jelentéktelen kis falu a Szajna völgyében. de Rouen és Elbeuf lakosai megmagyarázhatatlan módon kedvelik. Hogy miért? A jó ég tudja; valami csodálatos illúzió a derék kirándulókat a tengerpartra helyezi s vasárnaponként népes családok karavánja indulnak La Bouille felé. A gyermekek apró zászlókat lengetnek, a nagyobbak özvívvel távcsövekkel vannak felfegyverezve s valamennyiből csak egy árad az a vallásos várakozás, amely a nagy tengeri horizontokból és a sósízű, friss szelek elképzeléséből fakad.

Ha az ember öt percig beszélget valamelyik roueni vagy elbeufi benszűföttel, a csevegés föltétlenül ehhez a tárgyhoz jut: »Hogyan, ön még nem volt La Bouille-ban?... La Bouille-t ismerni kell, La Bouille-ban ebédelni kell egyszer! La Bouille! Ha ezek a derék emberek azt mondják: La Bouille! minden elmondhatót elmondtak. La Bouille-ról beszélnek a söntésben, a kocsikenőcs-szagu boltok mélyén, a műhelyekben — mindenütt! La Bouille szánukra holmi normandiai Nizzát vagy nyugati Velencét jelent, távoli és tündéri tájat, ahol csudásabb és titokzatosabb virágok nyílnak, mint az egyenlítő legbüjűbb vegetációja vidékein.

Az élet, különösen így nyár felé, teii van ostobaságokkal. Ha az ember megfigyeli a »luxusvonatokba« begyömöszölt tömegeket, a kirándulóhajók ok nélkül örvendő figuráit, ha szemmel követi véletlen és díszharmónikus mozdulatokat, egyszerre úgy érzi magát, mintha valami nyomasztó lidércálmom ülné meg a mellét. Miért látok meg minden tömegben egy kerékpárost, egy papot és egy betegápolót? Miért olyan kikerülhetetlen és mindig ismétlődő ez a találkozás? Miért ez a sok értelmetlenség? Miért vannak mérges kígyók és meztelen csigák? Miért vannak kritikusok az irodalomban? És végül — miért utaztam én magam is La Bouille-ba?

Aznap, mikor Rouenben a La Bouille felé induló hajóra szálltam, a fedélzeten azonnal megpillantottam a kerékpárost, a papot és a betegápolót. Ez a körülmény rosszkedvre hangolt. Arra gondoltam, hogy mennyivel helyesebben tettem volna, ha Rouenben maradok s megcsodálom a város ódon szépségét, amelyet az új építészet lassan-lassan tönkretett. De a hajó már megindult s a posztókereskedő olyan pillantással méregették a Szajna vizét, mint Stanley, mikor az ismeretlen nagy afrikai tavakat felfedezte.

Az utazás minden különösebb incidens nélkül zajlott le. Vol-de-la-Haye mellett elhaladva, az egyik vászonkereskedő ugyan megjegyezte az egyik kíváncsi utas felvilágosítására:

— Az az oszlop ott a parton! a kiterjesztett szárnyu sással fölötte, az bizony emlékoszlop.

— Emlékoszlop? ... Minek az emlékére?

— A történelem egyik leghíresebb eseményét jelöli — válaszolta gögösen a kereskedő.

S mivel látta, hogy a tapasztalatlan utas tágra nyílt szemmel bámult rá, magyarázni kezdett:

— Ezt az oszlopot annak az emlékére emelték, hogy Napoleon Elba szigetéről visszatérve Lajos Fülöp uralma alatt itt szállt partra.

Az utas megrökönyödve hallgatott, majd félénken szólt meg:

— Persze ... már emlékszem ... De nem méltóztatik összezavarni Napoleont a Napoleon halmival? Mert Napoleon, mikor Elbáról visszatért, tudomásom szerint nem itt kötött ki, hanem ...

A vászonkereskedő megharagudott. — Nézzem rá, kérem! Ugy nézek én ki, mint aki összezavar valamit? Ha azt mondom, hogy itt kötött ki, akkor itt kötött ki ... Elvégre idevalósi vagyok ...

A vitába mások is belegyedtek. Az utazó ijedt pillantásokkal nézett rá, de már meg is érkeztiünk La Bouilleba. A roueniak arcát a legboldogabb öröm fénye öntötte el. De én elszomorodva láttam, hogy a Szajna itt egyszerre megszűnik és zavaros lesz. A parton egy bánatos tehén bámult a levegőbe. Odébb egy kiszolgált esendő horgászott. Egy darab huson, amely a mézárósbolt kirakatában lógott, legyek civakodtak.

Vendéglőbe mentem. Az ebédre való várakozás két óráját azzal ütöttem agyon, hogy egy fiatal nőt figyeltem, akinek szemében a gyilkosság boldogsága fényelt, mikor a mellette ülő öreg uralral beszélgetett. Csak ez utóbbi hangját hallottam:

— Nem drágám, nagyon hideg lenne a fürdő, a mult esztendőben is majdnem meghaltam tőle ...

A hajóállomáson a végzetes kerékpáros felszállt gépére.

Kőso és darált kőso

vagon- és kisebb tételekben kapható. Gyors és pontos kiszolgálás.

Gausz János sámalma, Novisad

Futoški put 66. Telefon 534.

9890

Hirdetmény

A „Concordia“ Temetkezési Egyesület értesíti tagjait, hogy működését az 1659/1925. sz. alatt miniszterileg jóváhagyott alapszabályai alapján 1925. február hó 15-én déli 12 órakor megkezdte. Az ezen időpont után bekövetkezett halálesetek után járó segélydíj tehát, ha és amennyiben a két haláleseti pótdíj előleg is kiegyenlített — kifizetésre kerül. Ezen pótdíjfellegek kifizetésére még további 8 napi határidő engedélyeztetik azon megjegyzéssel, hogy akik ez irányu kötelezettségeiknek 1925 február 23. este 5 óráig eleget nem tettek, alapító tagságuk töröltni s helyük az alapszabály értelmében mással fog betölteni.

Subotica, 1925. február hó 11,

1173

Elnökség.

Főzelék, virág- és pázsitfümagot legjobb már most beszerezni. Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. Naponta friss olasz virág kapható

Balog Lina Subotica

Önkéntes házarverés

Folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a helyszínen önkéntes magánárverésre kerül a subotici 5384/5385 hr. számú Sava Tekeli put (Halasi-ut) 58 sz. ház.

A házban van egy két szobás és három egy szobás lakás a megfelelő mellékhelyiségekkel. A két szobás uccai lakást vevő átveheti. A telek nagysága 264 szögöl.

Részletes feltételeket dr. Veréb Gyula ügyvédi irodája ad.

1174

Téglagyárosok figyelmébe!

Az agyagnak „FRAZILLAL“ való keverésével a tüzelőanyag 50 %-a megtakarítható. Felhívjuk a téglagyáros urakat, akik ezt az eljárást bevezetni óhajtják, forduljanak felvilágosítás végett Horváth Móricz dr.-hoz Subotica (Postafiók 43.) ki szakszerű felvilágosítással szolgál.

993

Tagfelvétel.

Értesítjük a helybeli izraelita hitközség tisztelt tagjait, hogy Szent Együletünk folyó év március hó 8-án (Aszifát) tagfelvételi ünnepélyes közgyűlést tart, miért is felhívjuk mindazon hittestvéreinket, kik magukat Szent Együletünk kötelékébe felvétetni óhajtják, hogy ebbeli kívánságukat az egylet irodájában (VI., Zrinjski trg 23.) hétköznapokon (szombat kivételével) délután 3--6 óra között bejelenteni sziveskedjenek.

A subotici Izr. Szentegylet

(Chewra Kadischa) Elnöksége

870

Hirdetmény.

A Bács-Topolán levő „Patria“-féle gőzmal-munk újra való átszerelésénél fenmaradt és legjobb állapotban levő gépeinket, úgy mint: hengerek, tarárok, hámozógépek, cilinderek, transzmissziók, csapágyak, korongok és kefégek stb. eladjuk egyszerre vagy részletekben.

1069

Igazgatóság.

ÜGYES

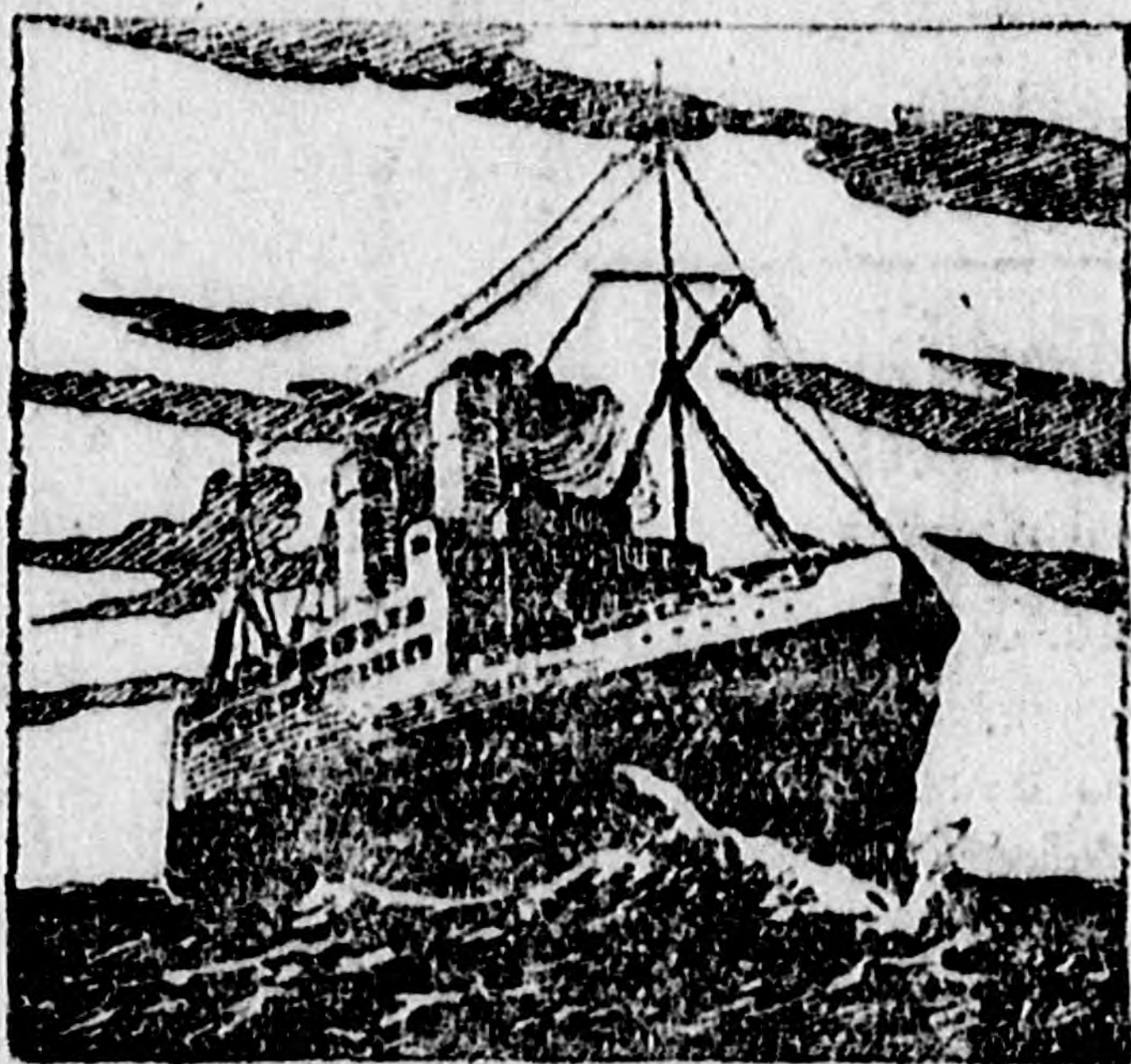
KERESKEDŐSEGÉD

aki textilnagykereskedésben már volt alkalmazva, a horvát-szérb, német, magyar nyelvet tökéletesen bírja, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok a fizetési igények és referenciák megjelölésével

TEXTIL D. D. ZAGREB

Poštanski pretnac 185. kéretnek.

1066

WEITZENFELD és TÁRSAAlapítva: 1902. **Subotica** Telefon 190 sz.Távíratcim: Kenderipar. Iroda: Városi hérpalota
Telep: Sentaí put.MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK, FÜGGÖNY ÉS
DRAPERIA ANYAGOK, KOKUSZ,
SPÁRGA és GYAPJU
FUTÓSZÖNYEGEK,**PERZSA és SMYRNA
SZÖNYEGEK**NAGY VÁLASZTÉKBAN. PATENT
ROLETTA RUDAKAJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÚZOLTÓ- és KERTI
TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAP
JU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT,
MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁ-
BÓL és LENBŐL, MINDENNEMŰ HÁZIVÁSZ-
NAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT**PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS****Royal Mail Line**

Angol Királyi Postahajózási Vonal

Rendszeres személy- és áruforgalom

Hamburg—Cherbourg—Southampton-ból
Newyorkba és Kanadába Cherbourg—
Liverpool—Southampton-ból DélamerikábaRio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos-Aires
Sanpaolo III. osztályú fülkék 2 és 4 ágygal
KÉNYELEM GYORSASÁG BIZTONSÁG

Levelezés minden nyelven

JUGOSZLÁVIAI VEZÉRKÉPVISELET:

Zagreb, trg I. Sz. 17.Alképviseltek: Beograd: Karagjorgjeva ul. 91.
Ljubljana: Kolodvorska 26. — Vel. Bečkerek:
Kralja Aleksandra 4. Sürgönycim: „Roymailpac“
Bosznia, Hercegovina és Dalmácia részére: Srpska
Prometna Banka Sarajevo és Gruzban. Sürgöny-
cim: „Prometna Banka“ 3145**„DAMA“**

FEHÉRNEMÜSZALON

Telstojeva (Ódor) ul. 21

Jutányos áron készít:
női- és gyermek-
fehérneműt, hozott
és saját anyagból,
azonkívül
pyjamákat, ágygar-
niturákat, stórokat
stb. a legszebb kézi-
munkával. 9007**A
„CITROËN“ AUTÓ**a francia autóipar vezető márkája. Iparosok,
kereskedők, orvosok, gazdáknak
stb. legalkalmasabb, mert**beszerzési ára olcsó**
üzemköltsége elenyészően csekély
kezelése igen egyszerű

Kapható

10 és 20 HP, 2-6 ülésel a legmodernebb
kivitelben 40 000 dinártól kezdve
Részletes árajánlattal szolgál**S. AD. ENGL**

SUBOTICA, JELAŠIĆEVA ULICA BR. 2.

**FIAT
AUTÓ-
ÉS MOTORVÁLLALAT
FIAT****„AUTOMOBILIA“**

Telefonszám 151

GARAGE ÉS MODERN JAVITÓMŰHELY
SUBOTICA

1. Skadarska (Ányos) utca 7.

Torinoi Fiat gyár

vajdasági képvisellete és állandó lerakata

Michelin Pneu

gyári lerakata.

Elvállalja autók lakkjavítását és állandó garagirozását.

**Benzin, olaj
alkatrészek**

Állandó autóvezető-tanfolyam.

Használt autók bizományi eladása minimális
jutalék ellenében.Telefonrendelésre bármely időben bérautók
személyszállításra kaphatók.Van szerencsénk tisztelettel közölni, hogy
a novi-vrbasi cukorgyár**főtisztelendő Prager Salamon
urnak, a B.-petrovoseloi ort-
hodox hitközség főrabijának**felügyelete alatt „Sel Pesach“ kocka és
finomított kristálycukrot gyártott 5 és 25
kg-os csomagokban. Miután a novi-vrbasi
cukorgyár a „Sel Pesach“ cukor árusításá-
val bennünket bizott meg, tisztelettel fel-
kérjük a hitközségeket és a „Sel Pesach“
cikkek elárulásával foglalkozó kereskedő
urakat, hogy szükségleteiket nálunk már
most fedezni sziveskedjenek. — Tisztelettel**Schick és Spitzer
nagykereskedők
Stari-Bečej****Olcsó jó könyvek**A mai könyvdrágaságban a legolcsóbb, könyv, a leg-
élvezetesebb olvasmány Milkó Izidor Baedeker hat
uj, irodalmi értékű könyve. A könyvek címei a
következők:

1. Firenzei eset és egyéb elbeszélések
2. A miniszter barátja (Mosolygó történetek)
3. Spekulané és társai (Egy kötet vidámság)
4. Asszonyok (Novellák és egyébek)
5. Irók és könyvek (elbeszélések és tárcák)
6. Baedeker írásából (Novellisztikus dolgok)

A hat kötet ára 320 dinár.

Egy-egy kötet ára 60 dinár.

A pénz előzetes beküldése ellenében portómenten-
senküldi a BÁCSEMEGYEI NAPLO kiadóhivatala.Küldjön 80 dinárt
megkapja komplett.
Braća SPITZER Faárugyár SuboticaKérje fel a **448-as telefonszámot**
mindent házhoz küldünkFűszer, csemege, déligyümölcs, kolbászaru a
legfinomabb. Francia konzervek és likörök.**SÁGI és MARJANOVIĆNÁL SUBOTICA**
HUSPIAC 620**FERD. PIATNIK & SÖHNE WIEN
PIATNIK NÁNDOR és FIAI BUDAPEST
KÁRTYAGYÁRAK**

kizárólagos képvisellete egész Jugoslávia területére

F. BEDŐ SUBOTICA

Šeneo ul. 19.

Gyári árak!

Tekintettel a forgalomban levő hamisított bélyegzőkár-
tyákra, csak a nálam vásárolt kártyáért vállalok felelősséget.**J. N. Schulhof d. d. Osijek**
Jugoslávia legrégebb és legnagyobb
fával égető mészművek

Ajánl

beremend-harsányi kőből égetett, elsőrendű, fehér,

darabos meszetMinden mennyiség azonnal szállítható. Kizárólagos
képvisellete a Vajdaság részére**Révai Adolf, Subotica**

Telefon 5-51.

Szőlőtermelők!2-3 éves gyökerező ojtványok,
egy éves amerikai gyökerező és
sima vadveszők minden fajban,
valamint nemesített 2-3 éves
gyümölcsfák, rózsafák megren-
delhetők**Gebhardt József, Novi-Sad**
Jovanovski trg 6

A legszebb lemezajándékok minden nyelven!

COLUMBIAgramafonlemezek
vezérlőképvisellete
egész Jugoszláviára**„VIKTORIA,“**

Varrógépek, kerékpárok, gramafonok és azok alkatrészei!

nagykereskedésben SUBOTICA, Zrinjaki trg 2 és
Pašičeva utca 9 alatti átjáró ház.
Viszonteladók kérjék speciál ajánlatainkat!

